

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felölts szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Folytatása következik.

Budapest, augusztus 16.

(K.) Idáig a kiegyezésről különböző hírek érkeztek. Ugymint: rossz hírek, cáfolatlan közlemények, kombinációk, inszinuációk, cáfolatok, továbbá a miniszteri portások apró indiskréciói. Igen fontos részletek voltak a hírekben, hogy miképpen érezte magát Rátóton a Koerber ur jó öreg szolgálója s hogy maga Koerber ur az Ischlbe érkezett Széll Kálmánt reggeli ruhában és papucsban látogatta meg. Ez az utóbbi részlet már a legfrissebb hírek közül való és rendkívül szomorú világot vet arra a különböző módra, ahogyan a két miniszterelnök a maga közvéleményét resp. tájékoztatja. Mert ime Koerber ur ma is nyílt, őszinte és egyenes: mindenki tudhatja róla, hogy reggeli ruhában és papucsban látogatta meg magyar kollegáját, míg Széll Kálmán tovább is titkolózik és ruházatafóról semmi pozitívot sem tudhatunk. Pedig nyilvánvaló, hogy a Koerber ur reggeli ruhája *sárga*, papucsai viszont *fekete* volt és Széll ur éppen azért kénytelen titkolózni, mert nem gondoskodott róla, hogy szimbolikusan kiöltözködött látogatóját *nemzetiszín* reggeli ruhában fogadja. Ha ezért az újabb mulasztásért és titkolózásért újabb támadásokban lesz része Széll Kálmán urnak: magára vessen. Megérdemli. Mért nem respektálja jobban a magyar közvéleményt s mért nem tájékoztatja olyan gyorsan és alaposan, mint Koerber ur az osztrákokot.

Az talán keveseknek tűnt föl, hogy a különböző hírek közül éppen az igaz hírek hiányoztak. Ugy kell lenni, hogy az igazság a kiegyezés körül sem eléggé érdekes és ennél fogva sem a bécsi *Information*, sem a miniszteri portások nem tartják említésre méltónak. Talán meg se látták a pletykák miatt,

melyek kétségtelenül érdekesebbek. Mi azonban egyetmást bátrak vagyunk a magyar közönség figyelmébe ajánlani. Először is azt a körülményt, hogy ugyanaz az osztrák sajtó, mely még a minap mindent tudott és azonkívül sok egyebet, ma már feltűnően spártai stílust használ és kurtán kimondja, hogy a kiegyezés állásáról alig tud valamit. Az osztrák sajtó tehát kerül uton mégis csak eljutott a komolyabbik magyar sajtó álláspontjára és sok sűrű hengegés után ma ugyanazt hirdeti, mint a magyar sajtó, mely kezdettől fogva megvallotta, hogy az alkudozások állásáról egyelőre mit sem lehet tudni. Az osztrák sajtónak vissza kellett térnie arra az álláspontra, melyet a komolyabbik magyar sajtó soha el nem hagyott. Ez az egyik figyelmet érdemlő körülmény s azt igazolja, hogy az őszinteség a magyar sajtó részén volt s hogy aki mindentudással hengeg, azért még nem táltos. A magunk szempontjából ugy látnuk, hogy amennyiben a két sajtó közül az egyiknek blamiroznia kellett magát, mégis jobb, ha az osztrák halászta el előlünk ezt a dicsőséget. Kényelmese kivárhattuk, míg az osztrák sajtó kimulatta magát s elbolonditván önmagát és másokat, ma végre töredelmesen megvallja, hogy ő is csak annyit tud, mint mi. Minket ez a vallomás nem lep meg, hiszen kezdettől fogva kijelentés helyettük, de a tisztelt közönség igenis megtanulhatja belőle, hogy az osztrák sajtó hiába fickándozott és ágált, hiába adta a jobban informáltat: ma ugyanott van, ahol mi, akik paraszatos egyenességgel ismételtük, hogy az alkudozás természete szerint semmit sem tudhatunk s pozitív eredményről csak akkor fogunk beszámolni, ha pozitív eredmény lesz. Ime, tisztelt közönség, a mai ischli tanácskozás szerint még

nincs eredmény, ahogyan mi hirdettük, akik nem tüntettünk a jól informáltsággal. Az osztrák sajtó és az érdekes sajtó ellenben, mely egyre azt mesélte, hogy a magyar kormány beadta a derekát s így Ischlben már a perfektuált kiegyezésről referálnak a királynak: ma kénytelen velünk együtt konstatálni, hogy a kiegyezés most sincs tető alatt.

Menjünk tovább. Az a bizonyos sajtó, mely folyton tüntetett a maga jobban informált voltaival, ma már sopánkodik, hogy mennyit kombinált, mennyit találgatott, mennyit nagyképűsködött s az igazságra még se sikerült ráhízáznia. Ugy-e, ez már valamónak tetszik? De ne tessék a valamónának felülni. A vezércikkirő őszintén megvallja, hogy hetven közleményben jóslatokat s végigment az eshetőségek egész skáláján, mégse tudja még, hol tartunk: egy oldallal tovább azonban megint azt olvassuk, hogy a kiegyezés — minden ellenkező híresztelés ellenére — meg van kötve. Ez a második figyelmet érdemlő körülmény. Egy szájból fujnak hideget és meleget, egy oldalon mondanak igazat és hamisat, egy napon cáfolják a tegnapi hazugságot s hazudják a holnapi cáfolni valót: ez is sokkal érdekesebb, mint egyszerűen megvallani, hogy a kiegyezési alkudozások mai állásában nincs konkrét jelenteni való. Megjegyezte-e ezt magának a közvélemény? Mert a vádak szempontjából, melyeket aztán a kormány ellen emelnek, ez a módszer is igen érdekes. Józan észszel ugyanis azt kellene mondani, hogy ne kombinálgassanak olyan ész nélkül, akkor nem jutnak annyiszor önmagukkal ellenkezésbe. De ők nem ezt mondják. Ellenkezéssel. Megtámadják a kormányt, hogy felületi őket, rosszul vagy sehogyssem informálja őket s ezért kerül annyi ellentmondó hír a nyilvánosságra.

TÁRCA

Kicsi élet.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Thury Zoltán.*

A mi városunkban egy Glatler nevezetű ember volt a temetések vállalkozója. Széles, csupaszképző ember, akinek a füle mellett pár kőszaszórszál volt a szakállá, a bajusza helyén pedig millió apró pörsenés, jelölő annak, hogy valami betegség pusztította le az ábrázatját. Egyébként azonban tisztá fehér volt az arca s rémítően komoly. Hátul egy hát volt az egész ember s két, nagyon kurtá, de izmos, kövér lábacská pöttyögős, rövid nadrágban. Ami alól kilátszott a cipője cugja is. Elöl pedig rémítő pocak. Most tessék elképzelni ezt a kis vastag embert, hogy vagy a bolt ajtajában áll s oda aztán ugyan senki be nem fér, vagy szalad az üzlete után keresztül-kasul a városban és gyöngyözik az ábrázatjáról a verejték. Néha engedte csak meg magának azt, hogy kocsiat használjon. Ilyenkor abban a nagy batárban járta be a várost, amelyben a gyászoló család szokott ülni. Ez olyankor történt, ha az üzlet már semmi kívánivalót se hagyott fenn. Ez a derék ember egy szép napon beteg lett. Valami kelevény támadt a gyomrában. Ott ugyan elfért volna, hanem eleintén csak járás közben, aztán pedig ha állott, ha ült, fájdalmat okozott neki. Iszonyú fájdalmakat. Egyszer a felesége, aki tavasziasan, kimenőre öltözve holmi apró megbeszélő dolgában bement hozzá az üzletbe, ajátán találta meg a koporsók között. Később mondta, hogy csak megmozdult és lefordult a székről. Az a mozdul-

lat iszonyú fájdalmas volt, elvette az eszméletét. Lefektették az ágyába, vagy három hónapig nem láttuk s akkor aztán megint kiállott egyszer a bolt ajtajába egy valami olyanforma ember, amilyen ő volt. Hanem sovány és melabus.

Ebben az állapotában csak természetes az, ha az ember a jövődre gondol s rendbe igyekszik hozni a számadásait, hogy ha egyszer csak ugyan el kell menni, hát ne maradjon utána semmi hiba. Szorgalmasan átvizsgálta a könyveit, néha még éjjel is lámpavilág szűrődött át a vasablakok hasadékaiban az utcára a boltból — s ordító részeg emberek elmélulva mentek odább. Kifelé ebből a világból. — S rájött, hogy az üzletet át kell venni majd valamelyik gyereknek. Véték lenne másnak engedni át a teret. Az üzlet fényes, a Glatler-név bizalomkeltő. Aki idejött a megrendeléssel, az jól ki lett szolgálva. Vissza lehet majd vonulni. Hiszen élete végeig nem szalagálhat az ember a koporsós kocsi mellett, hanem hát az majd csak egy idő múlva történhetik meg. A befektetés nagy terhet jelent az üzletnek, míg csak le nincs törlesztve. Pedig hát hol vagyunk még attól? Negyven ló, huszonöt kocsi... Aztán a divat folyton produkál valami újat s lépést kell tartani. Szóval, ha ki akarnak venni az üzletből a tőkét, semmit se kapnának. S Glatler előkapván egyszer vacsora után az asszonyt, megértette vele, hogy valamelyik gyereket rá kell nevelni arra, hogy kedve legyen az üzlethez. Ránevelni, mert a mai urficskák finnyások. Mindenki doktor akar lenni, meg ügyvéd... —

— No hiszen, ott még nem tartunk.

— Dehogy nem — mondta Glatler. — Észre se veszi az ember s felnőnek a kölykök. — Egy kis szomorúsággal tette hozzá. — Guszti máris letagadna. A multkor kitért előlem a városház kapuja alá. S az léha gyerek különben is. Vigyor-

góra áll az arca mindig. Az már pedig mégis fura volna, ha az ember jókedvű ábrázattal mondjá az övegye előtt: — Gergel, vegyen mértéket a testről. Hát bizony fura volna. A temetési vállalkozó jóformán a családhoz tartozik. Velük gyászol. Ő csapja be a hölgyek után a kocsi ajtaját s egy kis szomorúság kell hogy remegjen a hangjában, amint odaszól a kocsisnak, hogy mehet. S a mellett ő a házigazda is. Ahogy a temető kapujában megáll a kocsi, azt mondja: — Itthon vagyunk, nagyságos asszony. En nem tudom ezt elég művelten kifejezni, elég az, hogy bele kell tanulni ebbe a vállalatba is, mint mindenbe és kedv kell hozzá, buzgalom... — Itt egy kicsit abba kellett hagynia a beszédet. Ektelen láрма hallzott át a másik szobából. A székeken ugrált végig valaki, de ugy, hogy fölrugta maga mögött a már elhasználtakat, az asztal is kiperdült a helyéből s a visításból hallzott, hogy valaki menekül. Egyszerre kifordult a sarkából az ajtó s a küszöbön állott a kisebbik fiú. Kis, nyomott homloku, de azért csillogó szemű, vézna, hatsz-tendős gyerek. Mögötte a bátyja, a Guszti, aki egy kicsit sunyin pislogott be a lámpa alá. Egészséges, szép gyerek, tipusa a játékos, pajkos fiúnak. Mind a kettő le volt már vetkőzve. Elöl a kis fiú hosszú fehér ingben, ami alól vékony lábacskák látszottak ki, vékony nyak és betegforma, pihegő mellecske. Az asszony rájuk szólt:

— Takarodjatok be!

— Az apjuk pedig utánuk kiállott:

— Guszti! Elverlek, meglátod. — Aztán mikor újra be volt téve az ajtó, megint beszélt az asszonynak:

— A kicsi araváló volna. Csak kedve legyen rá.

Az asszony egy szót se szólt, csak lustán,

A maguk hibájából vádat kovácsolnak a kormány ellen s mert ők rosszul kombinálnak, a kormányra fogják, hogy titkolózik. Az osztrák sajtó hengegő módszere mellett a magyar ellenzéki sajtó így alkalmazza a megfélemlítő módszert. Kisvártatva pedig csödbe jut mindkét módszer, mert kiviláglik, hogy akik hengegtek és akik megfélemlítettek: egyformán keveset tudtak. A tisztelt közönség azonban, mely napokon és heteken keresztül felült a hengegő osztráknak és a kombináló magyaroknak, csak döntő dátumoknak jelzett napokon, mint amilyen a mai ischli tanácskozás is, látja meg világosan, hogy a hengegők és a kombinálók egyaránt megfélemlítettek s az igazság azoknak a részén van, akik egyszerűen megvallották, hogy egyelőre még semmit sem lehet tudni.

Az igazság, ahogyan mi kezdettől fogva hirdettük, nem volt szenzációs és nem volt érdekes. Csak igaz volt. Azt mondtuk, hogy a magyar kormány álláspontja a kiegyezés kérdésében ismeretes és törvény szabja meg. Azt mondtuk, hogy nincs okunk fölteni a magyar kormányról a legcsekélyebb engedékenységét, mikor a nemzet érdekeiről van szó. Azt mondtuk, hogy a kiegyezési tárgyalásokról részleteket lehet komponálni és kolportálni, de tudni nem lehet. Azt mondtuk, hogy a két kormány a dolog természeténél fogva csak a kész eredményről számolhat be s arra lesz idő, ha a két törvényhozás összeül. Azt mondtuk végül, hogy ez a mai ischli dátum csak egyik fázisa a tárgyalásoknak, de nem befejezése. Hát úgy véljük, hogy a mai nap minket igazolt. A regényes kombinációkkal szemben a tárgyias igazságok bizonyultak valóknak. A haza még nincs eladva, a törvény még nincs eltaposva s az alku még nincs befejezve. Az ischli fejezet után még — folytatása következik . . .

BELFÖLD

Széll és Koerber a királlyal.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 16.

A magyar és az osztrák miniszterelnökök ma ismét együtt vannak Ischlbén és együtt járultak a korona elé, hogy tájékoztassák a kiegye-

zésről való tárgyalások mostani állapotáról. Hogy ez az együttes megjelenésük az uralkodó előtt lehetséges és szükségessé vált, az mindenesetre azt bizonyítja, hogy az alkudozások a legutóbbi együttes kihallgatás óta előbbre haladtak, de bizonyítja azt is, hogy korábban jutottak még a végső kifejlés stádiumáig. Ennek kétségtelen bizonyítéka az a körülmény, hogy a mai konferencia után még újabb tanácskozás szükségessége maradt fenn, amint az az alábbi jelentésekből kiviláglik.

Saját tudósítónk Ischlből a következő hiteles jelentést küldi:

Ischl, augusztus 16.

Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel Ischlbé érkezett és megérkezése után azonnal fogadta Koerber osztrák miniszterelnök látogatását, akivel röviden tanácskozott. Ezután együtt mentek a királyhoz, aki tizenegy órakor fogadta a két miniszterelnököt. A miniszterelnökök beható jelentést tettek ő felségének a kiegyezési tárgyalások állásáról. Az összes függő kérdéseket s a kiegyezés egész komplexumát, beleértve a vámtarifa kérdését is, megbeszéltek az uralkodó jelenlétében.

A miniszterelnökök újabb tanácskozása, a szakminiszterek bevonásával, 22-ikére van kilátásba véve. Hogy Budapesten, vagy Bécsben lesz-e az újabb tanácskozás, az még nincs eldöntve. Ez minden, ami mint pozitív valóság a mai tanácskozásról megtudható! Minden egyéb kombináció, amely a tanácskozás befolyására vagy eredményére vonatkozik, csak önkényes lehet.

Az együttes fogadás után ő felsége a magyar miniszterelnököt hosszabb kihallgatáson fogadta, amelyen Széll Kálmán a magyar ügyekről tett jelentést.

Félhivatalosan a következő tudósítást teszi közzé a Budapesti Tudósító:

Széll Kálmán miniszterelnök, aki ma reggel hét órakor dr. Pásztyai miniszteri titkár kíséretében ideérkezett és az „Elisabeth“-be szállott, nyomban megérkezése után az ugyanazon szállóban lakó dr. Koerber osztrák miniszterelnök látogatását fogadta.

Dél előtt 11 órakor a két miniszterelnök együttes kihallgatáson volt ő felségénél, hogy jelentést tegyenek a kiegyezési tárgyalások eddigi eredményéről és a még fennálló differenciákról.

Mivel ő felsége eddigi rendelkezések szerint holnap Ausseeba megy, holnap az együttes kihallgatást nem folytatják.

Széll Kálmán miniszterelnök dr. Koerber osztrák

miniszterelnök sürgős meghívására a holnapi délelőtt még itt tölti. Holnap délelőtt Széll Kálmán miniszterelnök mindenesetre elutazik, mert hétfőn reggel Budapesten őhajt lenni, hogy jelen legyen az ő felsége születésnapja alkalmából tartandó misén s az általa ez alkalommal adandó díszében.

Széll Kálmán és Koerber miniszterelnökök közösen egy kocsin hajtottak ő felségéhez kihallgatásra.

A miniszterelnökök résztvettek a mai udvari családi ebéden, amelyen Lajos Viktor főherceg, Gizella és Mária Valéria főhercegnők férjeikkel: Lípót bajor herceggel és Ferenc Szalvátor főherceggel szintén résztvettek.

Ebéd után a két miniszterelnök közös sétát tett, majd a színházba mentek, az est hátralevő részét pedig Csekonics Endre grófnál töltötték.

Bécsi tudósítónk a következő telefonjelentést küldi: A mai tanácskozás minden tekintetben lényeges lépéssel vitte előbbre a kiegyezés ügyét. A két miniszterelnök még e hó 22-én folytatni fogja a tárgyalásokat s akkor a szakminiszterek is részt fognak venni a tanácskozásokon. Ez a konferencia nem az ellentétek elsimitására fog irányulni, hanem a két kormányelnök között feltétlenül szükséges véleménykieserlésnek lesz szentelve s azon fogják megvitatni a vámtarifa legnehezebb és legfontosabb tételeit. Ebből nyilvánvaló, hogy a kiegyezési tárgyalások a két kormány között gyorsan közelednek a befejezéshez. A két miniszterelnök megegyezik abban a véleményben, hogy az idő már erősen sürget és a kormányok nemsokára tartoznak előterjesztés tenni a kiegyezés állásáról a parlamentnek.

Koerber miniszterelnök már legközelebb érintkezésbe fog lépni a pártok vezéreivel, de nemcsak képviselői körökben fogja kifejtetni a magyar kormányról létrejött megállapodásokat, hanem azoknak a kereskedői és iparosköröknek is, amelyek különösen érdekeltek a vámtarifa és a kiegyezés kérdésében. (N. W. T.)

A két miniszterelnök együttlétének a következő tréfás epizódját jelentik Ischlből:

Háromnegyedtizenegy órakor Széll Kálmán és Koerber kocsin a király villájába hajtottak. Utközben a két miniszterelnök találkozott gróf Csekonicsal, akihez Koerber így szólt:

— De jó színben van.

— Nem csoda, hogy jó színben van, — mondotta Széll Kálmán, — hisz nem bántják a kiegyezés gondjai.

Amin aztán mindhárman jót mosolyogtak.

komoran bámulta maga előtt az asztalt. Olyanforma nő volt voltaképpen, aki semmivel se törődik valami különösen. Az ura kedvetlenül is nézett rá s gondban terhes agygyal állott fel, hogy aludni menjen.

Másnap a kis fiú játékot kapott. Szép, fekete lovat, a minék a feje a szügyéhez volt szíjjazva, a főlemelt lába pedig méltóságosan lépett. Ünnepléses, szép, fekete ló volt. A gyerek sikongva ölelte magához s csak aztán nézte meg komolyan. Mintha hatott volna rá az állat nagy, komor méltósága, tisztelettel bánt el vele. Egy kis tartózkodással csuszott hozzá s néha félreuszoszott tőle a földön, komolyan bámulta. Mintha emlékezett volna valamire ez a fából faragott paripa. — Aztán újra pakkal jött haza az apja. Szép kis ezüstös gyászkocsit hozott s félreülve egy sarokba, az újság mögött leste, hogy mit csinál a gyerek. A fiúcska tásziglalta egy kicsit előre-hátra a koocsit, aztán előrehozta hozzá a lovat is s leült velük szembe. Nézte ezt is, azt is. Egyszerre csak az apjához tipegett s megkérdezte:

— Ebbe bele kell feküdni?

— Az zavartan morgott:

— Nem, dehogy. Csak játék — s egyszerre elment a kedve attól, hogy még tovább is ilyes ajándékokat hordjon haza. Mikor este hazajött s újra csak úgy találta a gyereket, hogy a koocsija meg a lóva előtt ül és bámul rájuk, mérgesen kiáltott rá a lányra, aki ott ténfergett a szobában:

— Dobja a tübbe ezt a szemetet!

De a gyerek rávetette magát a játékkára s visított, ha el akarták venni tőle. Attól kezdve éjjelre se bízott meg senkiben. Magával vitte az ágyba a fekete lovat meg az ezüstös koocsit s éjjel, ha felébredt, körülpatogatózott, hogy nem

lopták-e meg. Illetőleg csak azért ébredt föl néha rémülten, egyenesen felülve az ágyban s aztán elsimult arccal esett vissza a párnára, ha a keze megtapogatta a párna mellett a lovat és a koocsit. Egy délután pedig addig kerülgette az apját, míg az észrevette, hogy valami mondanivalója van.

— No, mi kell? Mit akarsz?

— Apa . . .

— No?

A gyerek az egyik vállára hajtotta a fejét s úgy kunyorált:

— Hozzál koporsót is.

Glatter ur riadtan ugrott föl a székről.

— Nem!

Verejték csurgott a homlokáról s idegenkedve, húzódozva nézett a gyerek után, aki őregesen, fáradtan totyogott ki a szobából. Kényelmetlenül borzongott, rosszul érezte magát. Mielőtt bement volna a boltba, elhatározta, hogy éjjel okvetlenül ellopja a lovat és a koocsit. Egyebet tesz a helyébe. Pejesikót s lőcsös szekeret. Meg is próbálta, de amikor ráhajolt az ágyra, eszeveszett visítással ugrott föl a gyerek. Csak akkor nyugodott meg, amikor megismerte az apját. Még mindig remegve, pihégre áfította a nyakát s kedveskedve sugta a fülébe:

— Hoztál?

— A férfi rekedtesen, egy kicsit durván felelt:

— Nem.

De a gyerek már álmos volt, kidült a karjai közül. Estében még visszaneézett reá s elnyújtva a szót, az elkényeztetett gyerek könyörgésével sugta: — hozzál!

Másnap a család a piacra hazafelé menve megállott a boltajtóban. Beljebb nem merészkelt,

dett, csak onnan kiabált be az íróasztalhoz a homályos helyiség mélyébe:

— A Kálmánkával nem tom, hogy vagyunk. Félrebeszél reggel óta s majd elég a gyerek, olyan forró. Elvigyen a Bojth urat neki?

— El, el hamar — s körülnézett a boltban. De egyedül volt, nem bízhatta senkire az üzletet. Délben azonban gyorsan zárt és a kocsin ment haza. Nyár volt. Künn laktak már a hegyen s a két hasas, fekete ló nehéz trappban cepelte föl a zöld fák, bokrok, csupa zöld sövény között a komor batárt. A doktort még ott találta, de hiába faggatta, egyebet nem tudott kivenni belőle, mint hogy a gyerek gyöngé.

— Azt ugyis tudom.

— Akkor hát mindent tud.

— Hogy-hogy? Végre is láttam én már gyöngé gyereket. Mi hát a voltaképpeni baja?

— Gyöngé. Nincs ellentálló képessége. Elhagyja magát. Az ilyet éri el leghamarabb a baj. Nem lehet felrázni.

— De hát mit csináljak?

— Semmit. Itassanak meg vele minél több tejet, sok tejet. Amit kér, meg kell tenni. Dédelgetni kell, hogy kedve legyen az itmaradására. Szeresse a földet. Ettől függ minden. Szeszélyesek ezek a kis fehér egerek. Nem tudja az ember, hogy hol ragadja meg őket s huss! — egyszerre csak elmennek. Vér nincs a gyerekekben. Ennyi sincs. — Mutatta, hogy mennyi sincs, a mutatójával, belebökve a hávelykujja begyébe. Az apa hebegve kezdett beszélni: — de hát, kérem, — azonban a gyerek fölnyitotta a szemét s mosolygott. — Hoztál?

Künn várt a batár. Az ember szaladva ment ki és belevágta magát a kocsis sarkába. A

Herczeg Ferenc munkái 50 filléres füzetekben.

Füzetes vállalatot inditunk. A fiatal magyar írógárda nemes brigadéros, Herczeg Ferenc válogatott, javamunkáit szedtük ötvenfilléres füzetekbe, hogy az olvasó így együtt kapja teljes sorozatban azt, amit apránként megszeretett. Minden két hétben új füzet jelenik meg. Ara 50 fillér. Előfizetés utján 10 füzet félévre 5 korona. Singer és Wolfner könyvkiadóhivatala Andrásy-ut 10. szám. — Az első füzetet kívánatra mutalványszámul ingyen küldjük.

KÜLFÖLD

A revanche. André francia hadügyminiszternek riadóhoz-hasonlatos villefranchei beszédét mai számunkban közöltük. A revanche-gondolat, amely belőle kihangzott, természetesen kellemetlen benyomást keltett Berlinben, annyival is inkább, mert ellentétben van a német császárnak düsseldorfi békéshangú beszédével. Nem tudják ott megérteni, hogyan illeszkedik be André beszéde az európai békébe, amelyet a német császárnak és az orosz cárnak legutóbbi revali találkozására is megpecsételt.

Francia források jelentik, hogy André ezzel a revanche-beszéddel túl akart lélelni a klerikális-nacionalista pártokon, amelyek a kongregációs iskolák bezárásának ötletéből féktelenül izgattak és nemzetellennek mondták a kormányt, izgalmat keltvén egész Franciaországban. A külföld, ugymond forrásunk, ugyanis a kellő értékre fogja redukálni André kortesbeszédének jelentőségét.

Greater Britain. Még *Edvárd* király megkoronázása előtt *Chamberlain* Londonba hívatta az összes angol gyarmatok miniszterelnökeit, hogy nagyszabású tervet beszéljen meg velük: a gyarmatoknak az anyaországhoz való szorosabb kapcsolatát, amely az angol imperializmusból, a *Greater Britain* jelszavából folyik. A konferencia 11-én ért véget és meglehetősen eredménytelenül végződött.

A konferencián résztvevők miniszterelnökök s kormányképviselők hoztak ugyan egy esomó általános határozatot, amelyek a parlamenteknek a különböző előterjesztések elfogadását ajánlják, de nem kötelezik őket semmire sem. A határozatok csak később hozzák nyilvánosságra, de a gyarmatok képviselői nem osiálnak titkot tartalmukból. Ami a legontosabb kérdést, az anyaországnak a gyarmatokkal való kereskedelmi viszonyait illeti, a hozott határozat elismeri, hogy valamilyen vámszövetség lehetetlen, de általában ajánlja a gyarmatoknak, hogy kövessék Kanada példáját, vagyis részesítsék vámkedvezményekben az Angliából behozott cikkeket, amennyire külön érdekeik azt megengedik. További határozatok, melyek e kérdésre vonatkoznak, ajánlják a kölcsönös előnyben való részesítést szerződéses kötésenél, provizórikus elismerést a birodalom egy részében érvényben levő páténsnak a birodalom többi részében, a méterrendszer behozatálát a hossz- és súlymértékekben, a postaszállítás olcsóbbá tételét újságokra, a kábel államosítási jogainak fenntartását, a hajóvállalatok szubvenciójának emelését, de mindezeknél minden államnak, ugymond, joga, hogy csak akkor cselekedjék ily értelemben, ha érdekében fekszik. Majdnem minden pontban, melyekre a birodalmi kormány sulyt fektetett, semmit sem értek el. A gyarmatok azon joguk megszorítását, hogy számos angol általvaló kiutasíthatassanak, fenntartották, valamint nem fogadták el egy

lovak megindultak le a buja zölddel szegett, meszes, fehér uton. . . . Egy csiz atkiáltott a másiknak a galagonyák közül: — ki halt meg? — A ványadt képű ember pedig sürűn törülte a szemét a kocsiban. Visszafordulva egész csomó kis koporsót hozott. Apró mintákat, amelyek után a nagyokat elkészítették a mesteremberek — s rászórtá az ágyra. A gyerek egyszerre élénkebb lett. Mosolygott s aztán komolyan rakosgatta ki a paplanra a játékokat, míg az apja mogorván, összehorult szemöldökei alól kétségbeesetten bámulta, hogy mit csinál. S amilyen hirtelen jött az erejének a föllobbanása, olyan egyszerre bágyadt el a gyerek. Félrefordult, leesett a feje a párnára s elaludt. Almában szerturugta a játékot, kis födelek hevertek a földön s hosszú, véig koskenyedő, apró, cifra skatulyák szerteszéjjel az ágyon is. Amikor az orvos jött, föl kellett venni az álmából.

— Semmit se tudok, — mondta Bojth ur, amikor már sokáig a magában tartotta a gyermek kezét.

Az ember felnézett reá elfojtott dühvel és elfordult tőle. Attól kezdve már csak a másik szobában maradt. Néma koserúséggel várta, hogy majd behívják ugys a gyerekekhez. S hallgatta, hogy a gyerek kiabál: — adja ide! Azt is, azt is. Aztán esend. Aztán megint láрма, de mindég zavarosabb, szakadozottabb. Mintha a gyerek egy-egy kiabáláshoz félóráig is gyűjtené az erőt. S aztán egyszerre iszonyu hosszú esend lett. Jó félóra múlva nyikorogva nyilott az ajtó és beszólt a lány:

— Tekintetes ur, tessék bejönni!

egységes legmagasabb törvényessék fellállítását sem. A hadügyi hivatal előterjesztését a birodalmi hadseregnek a gyarmati haderőkkel való szerves összeköttetésére szintén nem fogadták el. Birodalmi hadügyi szövetségéről épp oly kevésbé lehet szó, mint a birodalmi vámszövetségéről. Eppen így viselkedtek az admirális előterjesztéseivel szemben. Csak azt érthették el, hogy Ausztrália és Új-Zeland képviselői megígérték, hogy parlamentjüknek ajánlani fogják, hogy évi hozzájárulásait az ausztráliai hadiflottához emeljék fel valamivel, de ezt is csak azon feltétel alatt tették, hogy Anglia megígerte, hogy a régi hadihajókat ujakká pólolja s ezek egy részén kizárólag csak ausztráliai tiszteteket és legényeket alkalmaz. Nem lehet tehát osodalkozni azon, hogy a konferencia eredményét negatívnak mondják.

A gyarmatügyi konferencián az egyes gyarmatok a következő évi összegetek szavazták meg a haditengerészet részére: Ausztrália 200.000 font sterlinget, a Fokgyarmat 50.000, Új-Zeland 40.000 és Natal 35.000 font sterlinget. Kanadával külön szerződést kötnek. Ezenkívül hozzájárultak a gyarmatok Viktória királynő egy Londonban emelendő emlékszóbrának költségeihez és pedig: Kanada 30.000 font, a Fokgyarmat 20.000 font, Új-Zeland 15.000 font és Natal 10.000 font sterlinggel.

Az amerikai imperializmus. Washingtonban fontos ballon d'essaiát bocsátottak a magasba, azt a hirt, hogy az Egyesült Államok kormánya komolyan fontolóra vette *San-Domingo* és *Haiti* köztársaságok annexiójának kérdését. Az annexióval akarnak véget vetni az örökös polgárháborúnak, amelyek e két köztársaságban dúlnak. A hir maga nem hivatalos, de washingtoni keltezése mutatja, hogy az Unió készülődik valamire s kíváncsi, hogy mit szól ehhez a tervhez a nagy világ.

Ujabb angol birtokszerezés Afrikában. Brüsszélből érkezett jelentés szerint lord *Milner* és a portugáli kormány között megállapodás jött létre, mely szerint egy angol társaság a laurenzomárquezi kikötőben a portugál kormánytól nagy területet kap hatalmas rakpart építésére. Az épült rakpart kizárólag az angol forgalomnak fog szolgálni s ötven év múlva a portugál kormány kezelésébe és tulajdonába megy át. Az angol társaság vizsautasította a portugál tőkét.

A boer vezérek Londonban.

Budapest, augusztus 16.

Botho, *De Wet* és *Delarey* boer tábornokok ma délután Londonba érkeztek, ahol is a hajóállomáson, az eredeti terv szerint, *Chamberlain* miniszternek, továbbá *Robertsnek* és *Kitchenernek* kellett volna őket fogadniok. A már megállapított program szerint a boer vezérek megérkeztek után résztvennének a hajóraj szemléjén. De valószínű, hogy az utolsó pillanatban meg fog hiúsulni *Chamberlainnek* ez a terve. Még tegnap az volt a megállapodás, hogy *Chamberlain* hajón a boer tábornokok elé utazik s meghívja őket a király nevében a hajóraj szemléjére. Tegnap késő éjjel azonban *Fischer*, *Krügernek* a küldöttje *Chamberlain* nével szót a zótá nem valószínű, hogy *Chamberlain* személyesen meggy a boer vezérek elé, mert nem akarja a királyt esetleg visszaváltásának kitenni. Így *Kitchener* csak egyedül várja holnap a boer vezéreket: neki az lesz a feladata, hogy ha a boer tábornokok nem is mennek el a hajóraj szemléjére, legalább arra rávegye őket, hogy *Edvárd* királynál kihallgatásra jelentkezzenek.

A boer vezérek megérkezése temérdek leleplezéssel jár. Most kezdik a harctérről Európába jött boerok elmondogatni az angolok hősitéit, amelyek keserű skandalumok forrásává válnak. Dr. *Poutsma*, a volt Oránje-állam Vörös-kereszt intézményének vezetője ma leleplezi, mi módon tisztelték az angolok a délafrikai háborúban a genfi egyezményt:

1901 október 23-án. írja az orvos, főszóltították *De Wet* és *Steyn* elnök, hogy a harrismithi kerületben, *Benzenidhoutsdrift* farmon kórházat létesíték. A kórháznak öt épülete volt melyek mindegyikén ott lengott a vörös-keresztes zászló. Az egész telepet sűrű drótkerítés fogta körül és *De Wet* tábornok mindegyik kapura hirdelményt akasztott ki, melyben a boeroknak megtiltja fegyveres kézzel bemenni a telepre, vagy annak közelében harcba bocsátkozni. Az angoloknak is tudomásuk volt a kórházról. Vagy kéthónapi működés után, 1902. január kilencedikén *Remington* ezredes oszlopa vagy öt kilométernyire

közledelett a kórházhoz. A boerok nem voltak a kórházban. Reggel kilenc óra felé vagy negyven angol lovaskatona rohanta meg a kórházat, a puska csövével beuzták az ablakokat és az agyakkban fekvő sebesültekre löttek. *Poutsma* a iőépület ajtajában állott és hallotta, amint *Vaughan* kapitány egyik katonának parancsot adott, hogy löjje le őt. A katona lengrott lováról és rálött az orvosra. A golyó mellette fityült el. Az orvos föltartotta a kezét és ezt kiáltotta: *Ne löj, én vagyok az orvos!* Ennek ellenére azonban nemcsak a katona lőtt, hanem *Vaughan* kapitány is előkaptá revolverét és az orvos felé sülött. Szerencsén egy golyó sem talált. Az orvos a gyógyszerládába menekült s itt foglyul ejtették. Az egész kórházat betöltötte a fegyverropogás, a sebesültek és az ápolónók kétségbeesett kiáltása, a füst. *Rantenbach* testvér, az egyik ápolónót hét golyó érte, az egyik a nyakán a löfőteret szakította el. A szerencsétlen kis idő múlva meghalt. Végre megszűnt a lövöldözés, de megkezdődött a fosztogatás s a katonák mindent elvittek, aminek egy kis értéke volt. Nemokára ezután maga *Remington* ezredes is a kórházba látogatott és sajnálkozásait nyilvánította dr. *Poutsma* előtt az ápolónó sorsán, de hozzátette, hogy az orvos halála egészen közömbösen érintette volna. Az angol oszlop boer csapatok közledeésére elvonult a tájékról, de előbb lerombolta a kórházat. *Poutsma* jelentést tett az esetről *De Wetnek*. A boer vezér és *Steyn* elnök azonnal a helyszínére siettek, hogy személyesen győződjének meg a valóról. *De Wet* ezután a doktor jelentésének másolatát elküldte *Kitchenernek*, aki ezt felelte:

— Dr. *Poutsma* minden adata oly kézzelfoghatóan valótlán, hogy lehetetlen tárgyalásába bocsátkozni.

Poutsma azonban egész sor tanut sorol fel, kik állításait igazolják, ezek közt van *De Wet* és *Steyn*, akik saját szemükkel látták a kórház romjait. Egyébként az angolok a *Delarey* táborában működő dr. *Rennenkamp* orosz-hollandiai ambulanciáját is porig égették és ezt tette a *Botha* tábori kórházával is, melyeket dr. *Tielmann* német orvos vezetett.

London, augusztus 16.

A *Standard* szerint *Krüger* engedélyt kért a Dél-Afrikába való visszatérésre.

London, augusztus 16.

Botha, *De Wet* és *Delarey* boer tábornokok *Portsmouth*ba érkeztek. *Southampton*ban nem időztek, hanem folytatták utjukat London felé. *Southampton*ban megérkezésükkor lelkesen üdvözölték a boer tábornokokat, akik mindjárt a *Migeria* hajóra szálltak, ahol *Kitchener* üdvözölte őket és bemutatta *Robertsnek* és *Chamberlainnek*.

London, augusztus 16.

Botha, *De Wet* és *Delarey* boer tábornokok ma délután ideérkeztek. *Botha* titkára azt mondja, hogy a boer tábornokok azért utaztak Londonba, a nélkül, hogy a hajóraj szemléjén megjelenének volna, mert a békekötés óta még nem pihentek és most ki akarják pihenni magukat. Nagyon szeretnék a királyt látni, ha a király ezt dhajtaná.

Hága, augusztus 16.

Krüger legközelebb kizadja a délafrikai háboru lefolyásának és befejezésének hiteles leírását és ezt egy-egy példányban az európai kormányoknak is megküldi.

HIREK

Budapest, augusztus 16.

— BUDAPESTI NAPLO. Augusztus 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn delöltét jelenik meg.

— Személyi hírek. *Szalay* Imre miniszteri tanácsos, a Nemzeti Múzeum igazgatója, ma megkezdte szabadságát. — *Vangel* Károly pénzügyi főtanácsos, a magyar királyi dohányjüvedék igazgatóság gyártási osztályának főnöke négyheti szabadságra tért, amelyet besnyói nyaralójában tölt. — Dr. *Donáth* Gyula, egyetemi magántanár a Jövőrösba visszatért.

— A pápa nevenapja. Holnap a pápa nevenapja alkalmából nagy fogadás lesz a Vatikán könyvtári termében. A fogadásán az összes bibornokok,

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kittató fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmulhatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BECS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapítottát 1854-ben.

püspökök és a katolikus egyesületek megjelennek, Róma összes templomaiban istentiszteletet tartanak. A cataniai lakosság elhatározta, hogy harmincezer aláírással ellátott údvözlő táviratot küld a pápának nevére napja alkalmából. Az óriási táviratot ma éjjel adják fel, hogy a pápa reggelre kapja meg.

— **Gróf Csáky Albin beteg.** Egy lőcsei táviratunk jelenti, hogy gróf Csáky Albin, a főrendiház elnöke szepesmindenszinti kastélyában súlyos betegen fekszik. A gróf most már jobban van ugyan, de az augusztus 18-iki és 20-iki ünnepeken még sem vehet részt.

— **A Nemzeti Múzeum jubileuma.** Száz év óta él immár művelődésünknek az a hatalmas és tul a határon is nevezetességre és hirre jutott intézményünk, amelynek gróf Széchenyi Ferenc vette meg az alapját 1802. augusztus 17-ikéről kelt alapító levelével s azóta érdekes életet élt. A nemeslelkű alapító aligha képzelte el, mikor a mult század legelején az ő könyvtárát és más gyűjteményét a Magyar Nemzeti Múzeum megalapítására a nemzetnek ajándékozta, hogy ez az intézet a legelső európai híru múzeumok sorába hgy jutni elég rövid idő alatt. Holnap éri meg százéves korát a Múzeum, testvérei, a Nemzeti Színház és Akadémia mellett 6 jutott el legelőbb a jelentős jubileumhoz. Már jeleztük annak idején ezt a nemzeti életünk fejlődésében olyan jelentékeny szerepet játszó intézményük közeledő ünnepét, de nem csoda, ha a társadalmi és politikai élet ezer összecsapó hadakozásai közben gyakran mentünk el a főváros egyik legszebb helyén álló oszlopos palota mellett, amely sok nevezetes történelmi eseményeket látott, — s nem gondoltunk gyakrabban a bekövetkező ünnepi dátumra. Gondoljunk azért szeretettel és büszke örömmel a Nemzeti Múzeumra most, mikor felvirradt születése napjának századik fordulója.

Gróf Széchenyi Ferenc 1802. augusztus 17-én bocsátotta ki alapító levelét, amelylyel a máig is nevelő viselő könyvtárát gazdag régiség- és ritkaság gyűjteményével együtt egy létesítendő Magyar Nemzeti Múzeum alapjául a nemzetnek ajándékozta. A nemes kezdeményezést szeretettel karolta föl a magyar főúri világ s vele együtt a gazdag polgárság. Két év múlva, 1804-ben, már a hazai nyomdák is megkapták azt a rendeletet, hogy nyomtatványaik egy példányát a Czenkről Budapestre szállított múzeumnak adományozzák. 1807-ben nyílt meg a fővárosban a szeminárium épületében elhelyezett Múzeum, amikor felhívást intétek az ország összes lakóihoz a hazában talált ritkaságok, régiségek egybegyűjtésére. A francia háború alkalmával a Széchenyi-múzeum Temesvárra menekült. Helyet változtatott azután több ízben. Az 1807: XXIV. t. c. köszönetet mondva az alapító, adományozó grófnak, országos oltalom alá vette a Széchenyi könyvtárt. Egy garast ajánlott fel a nemzet, minden elő forint után, melyet az uralkodónak fizet. Magánosok, pénz és tárgyak küldésével gazdagították a megkezdett alapot. 1808-ban kapta meg a Múzeum a Grassalkovich-tér, 1809-ben Nagyváradra jutott a Múzeum, honnan 1810-ben, március 7-én tért vissza Budapestre. 1810-ben kapta Pray György összes kéziratait. 1811-ben ki akarták rabolni. Akkor kapott katonai őrt. 1813-ban véteket meg a mostani telek. 1818-ban vették meg Kitaibel Pál kéziratait. Ugy ezek, mint a József Nádor által ajándékozott 12.000 forint értékű kézirata, a 3478 darab ásványból álló gyűjtemény, stb. 1847-ig csak ládkában hevertek. Az 1838-ik nagy árvíz alkalmával a ládkák részint Budán, részint a Ludovikában elhelyeztetek el. Az 1836-ik évi országgyűlési XXXVIII. t. c. 600 ezer forintot szavazott meg egy épületre. Az új telek rozoga házai lebontattak. 1836-ben már emelkedett a mai Múzeum. Az 1838-iki nagy árvíz oly drágaságot teremelt a fővárosban, hogy e miatt a Múzeum építésére tervbe vett összeg is — kevésnek bizonyult. Ez évben gazdagította a Múzeumot a Vezérle-féle gazdag érem- és régiség-gyűjtemény. Kubinyi Ágoston első igazgató 1843. áprilisban vette át hivatalát. A mostani épületben könyvtár, régiségár, természetrajzi tár és képtár van. Igaz ugyan, hogy a mai múzeum-épület 100 éves jubileuma 1943-ban lesz, az alapítás 100-ik éve azonban holnap jár le.

— **Az egyetem rektora itthon.** Dr. Vécsey Tamás udvari tanácsos, a budapesti tudomány-egyetem rektora Tátrafűre dról, ahol szabadságon volt, ma visszavért a fővárosba. A rektor átvette az egyetem ügyeinek vezetését és bármely nap fogad délelőtt 10—12 óra között.

— **A martiniquei áldozatokért.** A martiniqueiek felségelyezésére a Budapesti Újságírók Egyesületéhez ma 50 korona adomány érkezett Szilágyvármegye törvényhatóságától és négy koronát a Neues Pester Journal kiadóhivatala küldött. Ezzel az összeggel a legutóbb kimutatott 10.096 korona 75 fillér és 10 frank gyűjtés 10.160 korona 75 fillér és 10 frankra emelkedett.

— **A német trónörökös regénye.** A francia forrásból eredő szerelmi regényt, amelynek hőseivé a Matin a német trónörökösét és Miss Deacont tette meg, erősen cefolják. Még pedig a leány hozzátartozói részéről és Amerikából. Egy newyorki telegramm képtelenségnek mondja a Matin ekkirójának leleplezését. Miss Gladys Deacon kitünő nevelésű, bájos fiatal hölgy, aki minden meggyanúsításon fölül áll s a legelőbb löbb bosztoni családok egyikéből származik. Szülei azonban 1879-ben, mindjárt egybekelésük után átköltöztek Bosztonból Párisba. Mr. Deacon, a miss édesapja, egy minden tekintetben kifogástalan gavallér, aki 1891-ben Edvard Adeillet, az ismert nevű francia sportsmannt Nizsában, a feleségével szemben tanustani vélt bizalmaskodás miatt, párbanban agyonlőtte. Mr. Deacon ezért egy esztendőre elítélték, de később kegyelmet kapott. Mikor kiszabadult, elvált feleségétől és tavaly halt meg a bosztoni tébolydában. Maga a Matin közli miss Deacon édesanyjának egy levelét, amelyben Deacon asszony titkalkozik leánya nevének további emlegetése ellen és kijelenti, hogy a gyermekek szenczációvá főljuttatkozása a Malborough hercegné jelenlétében történt a Blenheim kastélyban, tehát egész alaplatlan módon tulajdonitanak neki olyan romantikus színezetet. A német trónörökös, mint egy hochwaldi táviratunk jelenti, tegnap reggel Hochkönigsburgba utazott a Villa-Kölberbe.

— **Az orvosövetség kongressusa.** Az Országos Orvossövetség szeptember 7-én Uj-Tátrafűre den tartja IV. kongresszusát, amelynek fontosabb tárgyai: a közegészségügy államosítása, az életbiztosító társulatok részére kiállítandó ugynevezett háziorvosi és post mortem bizonyítványok, a vagyonos betegek kórházi ápolása stb. Az előreláthatólag nagy számban jelentkező kongresszusi tagok érdekében kívánatos, hogy legelőbb e hó 21-ig jelentkezzenek dr. Ritók Zsigmond szövetségi titkárnál, aki a lakásutalványokat és a vasuti kedvezményes jegy igénybevételére feljogosító igazolványokat kiadja.

— **A Kossuth-ünnep.** A Kossuth-ünnep fővárosi rendező-bizottsága tegnap este újabb értekezletet tartott a Sas-körben és meglepőde értesült arról, hogy a Kossuth-mauzóleum alapkövetéle nem délután 2 órakor, amint eredetileg tervezték, hanem elől 12 órakor lesz. A bizottság elhatározta, hogy deputációt küld a polgármesterhez, hogy az alapkövetéle idejét változtassa meg, mert ha tizenkét órakor lesz az alapkövetéle, a polgárság kisebb számmal vesz részt. Elhatározta a bizottság, hogy a fővárosi bizottsági tagok körében mozgalmat indít rendkívüli közgyűlés sürögés összehívására, mely a polgármester magatartásával foglalkozzék.

Gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke vasárnap néhány napra Budapestre érkezik, hogy Tóth Jánossal, a függetlenségi párt alelnökével a Kossuth-ünnepen való részvétel dolgában értekezzen.

Bíró Henrik fővárosi kereskedő a Kossuth-ünnep megülésére vonatkozólag ma a következő indítványt terjesztette a Pesti Lloyd Társaság választmányára elő:

Tekintettel arra, hogy a Kossuth-kultusz nem lehet valamely párt vagy irakció monopóliuma, hanem annak apólása az egész magyar nemzet kötelessége, indítványozom: „határozza el a Pesti Lloyd Társaság, hogy a szeptember havában Kossuth Lajos 100-ik születésnapja emlékére rendezendő nagy nemzeti ünnepen testületileg részt vesz.”

A választmány ezt az indítványt legelőbbi ülésén fogja tárgyalni. Az indítvány egyhangu elfogadása biztosra vehető.

— **Nemzetközi egészségügyi kongresszus.** A belga kormány szeptember 1-ére Brüsszelbe kongresszust hívott össze, melynek feladata lesz Belgium kormányzatának előterjesztéseket tenni a veneralis betegségek terjedésének megállítására. A kongresszust a Société internationale de prophylaxie sanitaire et morale rendezi, elnöke báró van der Bruggen, Belgium, egészségügyi minisztere lesz. A nemzetközi anketén a világ minden részéből vesznek részt orvosok, Magyarországból dr. Weyner Emil fog előadást tartani a kongresszuson.

— **Egy alezredes balesete.** Székelyfővárról jelentik: Schuller Jenő vezérkari alezredes, a székesfejérvári 17. honvéderred parancsnokát, ma délelőtt súlyos baleset érte. A szabadtáji úton ugyanis lova valamitől megijedt, fölrre ugrott s az alezredes levetette magáról. Schuller Jenő alezredes az ut kövein súlyos zúzódásokat szenvedett, úgy hogy ajánlat maradt a baleset helyén. A legelőbbel vasuti őrházba vitték, ahol az első segélyben részesítették és miután ájulásából magához tért, a lakására szállították, ahol most ápolják.

— **Szerencsétlenül járt blokkláta.** Kiszél Gyula mechanikus a budai hegycs között tett biokli-kirándulásról hazatérve, O-Budán olyan szerencsétlenül bukkott fel gépjével, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt sebeit az éppen jelen volt Breiter Gyula szigorló orvos köztözte be, mire a mentők a Szent-János-kórházba szállították. A gép teljesen szétroncsolódtott.

— **Az egri tüzoltókongresszus.** Elszomorító statisztikát tüntet fel az egri tüzoltókongresszus előterjesztett jelentés. E statisztika szerint elhamvadt hazánkban minden esztendőben több mint 23 millió korona értékű vagyon, amelynek alig egy nyolcadrésze van biztosítva. A jelentés elpanaszolja azonkívül, hogy ahány millió nemzeti vagyon füstbe megy, ugyanannyi millió biztosítási díj megy ki a külföldre. A társaságok még sem járulnak semmivel sem hozzá a tüzoltó-intézmény támogatásához, holott az önkéntes tüzoltó-testületek tagjai lelkes tevékenységükkel óriási károsségeket kifizetésétől mentik meg a külföldi biztosítótársaságokat. Minthogy az állami biztosítást egyhamar megvalósítani nem lehet, a tüzoltószövetség holnapi közgyűlésén Ecker Sándor, somorjai tüzoltó indítványt fog tenni, mely javasolja: hogy 10 koronás részvényekkel a tüzoltószövetség kezdeményezésére egy tüzbiztosítási szövetkezet alakuljon, az összes hazai tüzoltó-testületek bevonásával.

— **Leégett vadászkastély.** Gasteinből telegrafálják, hogy gróf Czernin bökkesteini vadászkastélya tegnap reggel tüzvész martaléka lett. A tűz az épület felső részén keletkezett s két óra alatt a felső emelet hamuvá égett s az első emeleten levő szobák is nagyon megsínyltek a pusztítást. A tüzoltóság nem a tűz eloltására fordította erejét, hanem a kastély közelében fekvő épületet s a szomszédos templom megmentésére törekedtek. Az 1888-ban épült gyönyörű vadászkastély rommá vált; a berendezés nagyrészt meglehetősen menteni, de a vadászok holmija elpusztult. A grófi család s a vadászokra érkezett vendégek éppen reggelihöz ültek, amidőn a tűz kitörését észrevették s így még idejekorán elmenekültek.

— **A clevelandi Kossuth-szobor.** A clevelandi tótok és csehek még folyvást agítanak az ellen, hogy a Kossuth-szobor a Public Square-on állíttassék föl. Egy nagy népgyűlést is rendeztek, amelyre küldöttség utján meghívják a polgármestert is. A slávok vezető emberei hatósági parancsot akarnak kieszaközölni, amely a szobor föllállítását betiltja. Dowolowsky, a sláv egyesület titkára, aki a magyar egylestül ülésén résztvett, azt mondja, hogy nem hiszi, hogy a hatóság megengedi azon a helyen a szobor föllállítását.

— **Vasuti baleset.** Cernovicből táviratozzák: A czereponti állomás előtt tegnap a 314. számú személyvonatnak egy része eddig ismeretlen okból nyílt pályán kiskilott. Több kecsi felborult és tizenhét ember megsérült. Az odahívott vasuti orvos első segítségben részesítette a sérülteket, egy óra múlva pedig segélyvonaton még négy orvos érkezett oda Cernovicből. Az utasokat a segélyvonat vitte tovább Cernovicbe. A baleset okozta forgalmi zavar körülbelül hatvan óráig fog tartani, amely idő alatt a személyforgalmat átszállással tartják fenn, az áruforgalom pedig Chiboka és Hadikfalva között szünetel. A vonatkiskilás alkalmával nyolc személykocsit fordult fel. Az utasok közül kétfő súlyos és tizenöt könnyű sérülést szenvedett.

— **Házasság.** Gróf Petricevich Horvath-Toldy Rudolf augusztus 15-ikén vette oltárhoz Wass Rachel grófnőt, Wass Béla országgyűlési képviselő leányát.

Orsi és kis-szentmihályi Vida Lajos miniszterelnöki segédtagalmazó eljegyezte somodori Pázmány Mignon kisasszonyt, Pázmány Dénes leányát.

Dr. Fodor Oszkár, a Népszínház titkára, aki mint gyakorló orvos és mint a Dunántúli Közművelődési Egyesület ügybuzgó titkára is széles körben nagy rokonszenyvenk örvend, eljegyezte Weissmann József tekintélyes fővárosi magázó leányát, Weissmann Aranka kisasszonyt.

Bömer Miklós holnap, vasárnap déluján 3 órakor vezető oltárhoz Reisz Szerén kisasszonyt a dohány-utcai zsidó templomban.

Karsay László tolyó hó 18-ikán vezető oltárhoz az erzsébetvárosi templomban Steudinger Annus kisasszonyt.

Dr. Kurländer Ede nagyvárosi ügyvéd és publicista eljegyezte Párkányon Schrank Salamon nagybirtokos leányát, Schrank Malvin kisasszonyt.

Horvát Miksa a Magyar kivitelei és csomagszállítási r. t. tisztviselője ma, vasárnap, délelőtt 10 órakor tartja esküvőjét Batori Olga kisasszonnyal a dohány-utcai templomban.

Háromszéki Szotyory Nagy Károly tanár-organaművész augusztus 15-én lépett házasságra Ujházy Lónával, Ujházy Ferenc tanár-festőművész leányával.

— **A lövésznyér szőlőhámosai.** A rendőrséget értesítették, hogy Szakovsky Nándor, akit tegnap a versenyterén letartóztattak, legelőbb Köttingbrunnban is üzérkedett hamisított tikkettekkel. Csalását olyképpen rendezte, hogy a gyengébb lovak számaival látta el a hamisított tikketet, amelyeket azután hiszékeny embereknek eladtak. A tegnapi versenyen Primus detektív érte telten Szakovsky társát, Szalay József asztalost.

— **Egy munkás halála.** Ma délután a Bálvány-utca 19. szám alatt a negyedik emeletről az utédra zubant Zsembó Mátyas alványkiesztő munkás és annyira összezuanta magát, hogy mire a mentők érkeztek, meghalt. Estében Kavalier István munkásra kéri, aki kisebb zúzódásokat szenvedett. Kavalier sebeit a mentők bekötözték.

— **A Campanile újjáépítése.** Már 1.398,381 líra van együtt a velencei Campanile újjáépítésére, s eddigelő úgy áll a torony sorsa, hogy okvetlenül felépítik. Pedig a romjai még nincsenek eltakarítva. Az eltakarítási munkálatok serényen folynak. Az újjáépítéshez a jövő év tavaszán fognak hozzá és remélik, hogy az 1905. év őszén készen áll az új Campanile. A tőrmeleket, amelyeknek műbecsük van, az új építkezéshez azonban föl nem használhatók, valószínűleg a Doge-palota egyik különtermében fogják megörizni.

— **Elhunyt egyetemi tanár.** A magyar tudományos világnak előkelő nevű halottja van. Az éjszaka léltienkettőkor hosszú szenvedés után a budai Schwanzer-féle intézetben elhunyt dr. Pósz Pál, a hírneves orvos, a budapesti tudományegyetemen az élet- és kórvegytan nyilvános rendes tanára, az élet- és kórvegytani intézet igazgatója. A kiváló tudós! aki most volt ötvennyolc éves ez év elején idegajki tünetei kezdtek mutatkozni. Sajtát elhatározásából május havában a Schwanzer-féle intézetbe ment, hogy gyógyulást találjon. Baja azonban egyre súlyosbodott és az éjszaka végkimerülésében meghalt. Halálát fián és leányán kívül öccse Pósz Sándor igazságügyminiszter is gyászolja. Az egyetemre, melynek 1882. óta volt rendes tanára, az akadémiára, melynek levelező tagja volt, kitünték a gyászlobogót, Holtestét az Entreprise halottas kocsiján ma este viszik át a kerpesi-út melletti halottas házába, ahol díszes ravatára állítják. Onnan lesz a temetés holnap, vasárnap délután fél négy órakor.

Pósz Pál 1844-ben született Budapesten. Orvosi tanulmányait a fővárosban és Bécsben végezte. 1867-től 1869-ig a Rókus-kórházban működött. Aztán néhai Wágner János egyetemi tanár mellé alkalmazták majd Tübingenbe ment és Hope-Seyler laboratóriumába az élet- és kórvegytan tanulmányozásával foglalkozott. 1871-ben magántanárná képesítették. 1872-ben pedig Kolozsvárra nevezték ki egyetemi tanárnak az élet- és kórvegytani tanszékre. Egy évet töltött Kühne tanár heidelbergi intézetében. 1874-ben nyilvános rendkívüli tanárnak nevezték ki a budapesti egyetemre, ahol 1882. óta mint nyilvános rendes tanár működik. Nagyon sok irodalmi munkája jelent meg a hazai és külföldi folyóiratokban.

— **Kárpátgyűlés.** Máramaros-Szigetről táviratozzák: A Magyarországi Kárpátgyűlési keleti Kárpátok osztálya ma tartotta meg jubiláris huszonötödik közgyűlést a vármegyeház disztermében. A nagy-számú résztvevők közt díszes hölgyközönség is volt jelen, élén báró Rosner Ernviné, Forgách Klótilid grófnő.

A közgyűlésen dr. Münnich Aurél országgyűlési képviselő elnökölt, aki a jubiláris közgyűlés alkalmából nagyhatású beszédet mondott; megköszönte báró Rosner Ervin főispánnak az egyesület érdekeinek előmozdításánál tanúsított támogatását s méltatta Szigethi Károly ügyvivő alelnöknek egy negyedszázadon keresztül kijelölt sikeres tevékenységét. Máramarosvármegye és Máramaros-Sziget város nevében Szabó Sándor alispán, a helyi bizottság részéről Lator Sándor országgyűlési képviselő, a központi egyesület megbízásából Fischer Miklós iglói főgimnáziumi igazgató mondott üdvözlő beszédet s lelkes, hazafias hangjuk nagy tetszéssel talákozott. A közgyűlés üdvözlő a távollevő elnökök, gróf Mailáth Józsefet. A közgyűlés után közös ebéd volt a Korona-vendéglőben, délután pedig kirándulás Rónaszékre, az Apaffy-akna megtekintésére, ahol Nyegre László országgyűlési képviselő is megjelent. Vasárnap kirándulás lesz a Gúttinhegyre.

— **Értekezlet a vármegyeházán.** A gazdasági munkás- és cselédség-pénztárra vonatkozó törvény és rendeletei végrehajtásának megbeszélése végett Beniczky Ferenc Pestvármegye főispánja felhívása alapján augusztus 16-án Pestvármegye székházában népes értekezlet volt, amelyen Pestvármegye gazdasági egyesületének a vezetősége, a törvényhatóság összes tisztviselői és hivatalbéli orvosi, számszerint mintegy 400-an, vettek részt.

A népes értekezletet Beniczky Ferenc főispán nyitotta meg és váltoa a törvény által kitűzött nemes célokat s azok megvalósítására a gazdaközönséget s tisztviselői kart vállaltott munkára kérte fel. Ezután gróf Keylovich Gábor, a Pestmegyei Gazdasági Egyesület és a Segélypénztár elnöke szözlött buzdítólag a nagy számban megjelent gazdákhoz és tisztviselőkhöz, azon reményének adván kifejezést, hogy az új törvény alapján a gazdák és tisztviselők együttműködésének sikere lesz és a gazdasági munkások bizalma az új intézmény iránt meg fog szilárdulni. A törvényt és a végrehajtási rendeleteket Szerzős Géza mezőgazdasági előadó ismertette s a résztvevők által kívánt tisztulóságiakat dr. Fáy Gyula miniszteri titkár, a segélypénztár igazgatója adta meg. A tárgyalás folyamán Nyáry József, Semere Huba, dr. Babó Mihály, Szegedy Albert és többen fejtették a végrehajtás módját, mely után határozatba ment, hogy a mezői munkák szünet után minden községben legyen a gazdasági egyesület és a földszolgabírák közbejöttével ezt az ügyet ismertető értekezleteket tartani.

— **Fáklyásmenet halottja.** Antwerpenben tegnap fáklyásmenetet rendeztek, amely alatt a diszmenet egyik kocsija meggyulladt. A kocsiban öt asszony ült, egyikük elégett, a többi megsérült.

— Egy bakszász ripők és a magyar ölmér.

Halatlan esetet jelentenek Nagyszomból, újabb bizonyosságul annak, hogy a zöldszások impertinenciája nem ismer határt. Ez eset a következő: A nagyszombeni királyi erdőfelügyelőség július 1-én az Ország Vilmos pénztárháza tisztviselő ujonnan épült József-utcai házába költözött, amely ház egyik oldala egy kisebb mellékutóba nyúlik. Természetes, hogy Szóts Miklós m. kir. erdőfelügyelő a beköltözés után a magyar címeres hivatalos táblát ki akarta függeszteni, de a zöldszász érzelmi háztulajdonos nem akarta, hogy a magyar címeres tábla elcsúszta házára, s nem engedte, hogy a ház homlokzatára elhelyezkedjen. Csupán nagynehezen abba egyezett bele, hogy a mellékutó falára tegyék a táblát, amit az erdőfelügyelő nem fogadott el. Most tehát a tábla nincs kifüggesztve s a hivatalos helyiség hollétének csak az tudja, aki nagyon közelről ismeri a hivatal viszonyait. Ime, akkora pimaszságra képes egy eszevesztet bakszász, hogy magával a magyar állammal mer packázni, amelylyel különben nem habozik szerződéses viszonyba lépni és a zsiros házbért elfogadni tőle. Reméljük azonban, hogy ebbe a dologba beleszóld Darányi miniszter is, aki mellesleg kérdőre fogja vonni az erdőfelügyelőt is bátortalan és ügyetlen eljárásáért, amely a magyar állam jelvényének megcsúfolását lehetővé tette.

— **Szerelmi regény.** A Kálvin-téri rendezőpályavaron állt kora reggeltől késő napestig takaros egyenruhájában egy fiatal, csinos, erőteljes gyerekmber. Alig lehetett tizennyolc éves s igazgatta gondosan a villamos sineket a rohanó kocsik előtt. Egészen megszokott alakja volt már a Kálvin-térnek, de egy hete más végzi helyette unalmas munkáját. A fiatal legényke egy szerelmi regény hőse lett, a milyen csak a legromdebb novellárok agyában születik meg. Megszoktette egy hatalmas fővárosi iparvállalat főmérnökének felesége, aki negyven nyarat látott elviharzni még mindig érdekes feje fölött. Vagy félóval ezelőtt a főmérnöknek megcsúszott a vil-lamos kocsis hágesőjában, a fiatal váltóról felsegítette s ezzel megkezdődött az a szerelmi regény, amely fel-dulta a két kis gyermekkel megöldött család boldogságát. A férj nem gyanyított soha semmit és csak akkor tárult fel előtte a fájdalommal valóság, amikor a mult heten külföldi tanulmányutjáról hazatért. Feleségének hiült helyét találta és a cselédek-től csak annyit tudott meg, hogy az asszony hat nappal előbb elutazott, gondjaira bízva két kis gyermekét. A szegény férj rosszat sejtett, kutatni kezdett tovább és hamar rájött, hogy felesége magával vitte 36.000 koronára szóló takarék-pénztári könyvét és 10.000 koronát érő ékszerait. A megcsalt férj szeretete volna magába rejteni fájdalomát, de minden vagyonából kifosztva, rend-örtség elő vitte a szerelmi regényt, amely most, mint mondani szokás, lázasan keresi az eltűnt szerelmeseit.

— **Katonák szerencsétlensége a Dunán.** Klosterneuburg közelében tegnapelőtt éjjeli tizenegyedél óra táján Lindner őrnagy parancsnok felriasztotta a 15-ik hidász-zászlóalját és rögtönzött éjjeli gyakorlatra vezényelte ki. A cél a Dunának áthidalása volt. Az első szakasz, amely huszonnyolc emberből állott, Gyurkovics Károly hadnagy vezetésével egy pontonon ráereszkedett a Dunára, mikor a bécs-linzi gőzhajó nagy sebességgel nekiment a pontonnak. A pontonról a borzasztó rázkódás következtében többben a vízbe buktak s közülük két kaiona oda is fut. Hedek Félix őrsvezetőt bezuzott fejfel, oldal-bordákkal és törött karral húzták elő, hogy hogy alig éli meg a következő napot. Szaxovics hidász osodával határos módon menekült meg. A roppant összeütközés akkora erővel vetette ki föléből, hogy egyenesen lemerült a fenékre, ahonnan egy hirtelen támadt for-gatag vetette fel ismét. Szerencsére, ebben a kétségbe-esett helyzetében sem hagyta el lélekjelenléte s mi-helyt a felszínre ért, kiuszott a partra. A ponton többi emberét hadnagyokkal egyetemben sikerült megmen-teni.

— **Halálzás.** Ma délután Budapesten elhunyt Löw Boros urnó, néhai Löw Lipót szegedi főrabbi özvegye 78 éves korában. A holtestet Szegedre szállítják.

Özv. Mártonffy Károlyné 73 éves korában meghalt. Temetése Újpesten tegnap volt nagy részvét mellett.

Idősb Köbber Károly, augusztus-hó 14-én 44 éves korában meghalt Budapesten.

— **Hajókatasztrofa.** A Frankfurter Zeitung közli, hogy a Rajnán tegnap este tíz órakor nagy hajószere-necsétlenség történt. A Princesse Viktoria gőzös összeütközött egy szembejövő hajóval s pár perc alatt elsüllyedt. A Princesse Viktoria utasai közül egyen a vízbe fulltak, köztük egy Kröll nevű mérnök is.

— **Ünnepi istentisztelet.** Vasárnap délután 6 órakor, a királyi születési évfordulójának előestéjén az ó-budai izraelita hitközség templomában ünneplés-yes istentisztelet lesz. Az ünnepi beszédet dr. Adler Ilés főrabbi mondja.

— **Osztás a házbérrel.** Nagy furiangossággal elkövelett osztás tetteit tartóztatta le ma a rendőrség. A bűnügyet jelentőssé teszi az, hogy olyan bűn-tényről van szó, amely veszedelemmel fenyegeti a pénzintézeteket, ha le nem leplezték volna. A fel-tűnést keltő eset részletei a következők: 1893-ban Deutsch Alajos berczeli születésű ügynök 180 ezer koronát vett fel az Egyesült budapesti fővárosi takarék-pénztárból és ez összesen a Hernád-utca 45. számú házat építtette. A ház felépült, de Deutsch Alajos a megállapított förllesztés részleteket nem fizette meg. A házak értéke leszállott közben s a bankok ir-tóztak az árveréstől, követeléseiknek tehát inkább ny-szereztek érvefnyt, hogy a házbérre vezettek vég-re-hajtást. Ezt jól tudta Deutsch és furiangos módot eszelt ki, hogy kibújék a kötelezettsége alól. Fogott egy ugynevezett strohmann Steiner József pozsony-szentistváni születésű foglalkozás nélküli ember sze-mélyében, aki azelőtt kocsmáros és fűszerkereskedő volt. Ennek az embernek bérbeadta a Hernád-utcai házat 18 ezer korona évi bérért. Ezt a bérleti szer-ződést a házra be is kebelezette és a házbért a bérli Steiner József leltatta a lakóknál a saját javára. Amikor a takarékpénztár a polgári pert megindította Deutsch ellen, már akkor ez a bérleti viszony perfelt volt, ugy, hogy a takarékpénztár már csak Steinerrel tiltathatta le a kölcsönt másodsorban. Ez azonban nem vezetett eredményre, mert Steiner-nek semmije sem volt. A lakása leánya nevén állott, a butora pedig egy harmadik személy tulajdonát ké-pezte. A takarékpénztár tehát a házbéreket nem fog-lalhatta le, hanem kénytelen volt a házat elárverez-tetni, amelyre bevét nem kapván, a takarékpénztár nyakán maradt nagy veszteséggel. Mitán azonban nyilvánvaló volt a koholt jogügylet, a takarékpénztár teljelentést tett család miatt a rendőrségen Steiner és Deutsch ellen. A rendőrségen dr. Tuka Béla rendőrfogalmazó vezette a vizsgálatot és csak-hamar kiderítette a csalást. Megállapították, hogy Deutsch a házban lakott, ő intézkedett, ő szedte fel a házbért Steiner által aláírt nyugtárra, ő adta ki a lakásokat, ő mondotta fel, szóval éppúgy gyakorolta háziuri jogait, mint azelőtt. Bebizonyosodott tehát, hogy Deutsch csak azért kötött bérleti szerződést Steinerrel, hogy a házbéreket elvonják a takarék-pénztár elől. Így megállapította a rendőrség, hogy a takarékpénztárat 50 ezer korona erejéig megcsalták. Deutsch Alajost és Steiner Józsefet ma a rendőrség letartóztatta és átkísérte az ügyészséghez.

— **Halálos automobilozás.** Megirtuk röviden tegnap, hogy Vanderbiltnak, az amerikai milliommosnak nővére, Fair asszony és férje a Trouville és Páris közötti úton egy automobil szerencsétlenség áldozatai lettek. A szerencsétlenségről a következő részleteket közli: Fair Trouvilleből Páris felé haladt gépjével, amelyet maga kormányzott. A gépen, amely óránkinti 110 kilométernyi sebességgel száguldott az országúton, Fair en a feleségén kívül még a gépész ült. Pacy-sur-Eure közelében egy szénás-szekerné akart kitérni s a hirtelen irányváltozás következtében a gép teljes erővel nekiment egy fának és fölborult. Fair és felesége szétfúzott koponyával holtan maradt a hely-színén, a gépész pedig súlyosan megsebesült. Fair még csak negyven éves, felesége pedig harmincöt éves volt. Az áldozatok rokona Vanderbilt, tegnap indult el hajójával Cherburgból Amerikába. Az áldo-zatok holtestét Párisba szállítják. Fair szerencsétlensé-gének, mint jelentik, az volt az oka, hogy őtől akarta mulni sógorának Vanderbiltnek nemrégiben elért automobil-világrekordját és százöt kilométernyi óránkinti sebességgel akarta megtenni a Trouville és Páris közötti utat. Vállalkozása azonban tragikusan végződött. Sógorát eddig még nem lehetett értesíteni a szerencsétlenségről.

— **Régi Múlató.** A főváros egyik látványos-sága lesz a Király-utca 71. szám alatt lévő Régi Múlató. Az új múlató Rémi Tivadar igazgatása alatt, teljesen újja építették, hiányait eltüntették; a helyi-ség most kitűnően szellőztethető, teljesen látogató és léghezamentes, ugy hogy a régi helyiség látogatói alig fogják újból felismerni. Az új helyiségök ünne-pélyes megnyitása szeptember 6-án lesz. Az intézet új művészeti vezetője Hännovici M. szenzációs pro-grammot állított össze. Az étköz előre az ismert, a párisi nemzetközi kiállításon Grand Prix értemmel, Marseilleben az államdíjjal és Londonban az első díjjal kitüntetett Hersch Sámuel nagyvendégül áll.

— **Vörös osaládi dráma.** Stralsundból távira-tozzák, hogy Tromsöben egy Kremer nevű nagykeres-kedő meggyilkolta feleségét és négy gyermekét, aztán önként jelentkezett a törvényészknél. Kremer hűlen-ségen érte feleségét s ezért pusztította el egész osaladját.

— **Körözött osalók.** A rendőrség körözi Horodá Lajos 28 éves gépplakatos, aki a póstatakarék-pénztár hamisított könyvvel megcsalta. Körözük Peschner Bernát 25 éves szabót is, aki Arva vármegye alispánjának aláírását hamisítva a malatini izraelita imaház építésére pénzt gyűjtött.

— **Elipusztul falu.** Boroszlóbi táviratozza tudósítónk, hogy *Csernikov*, az orosz határon fekvő falu tegnap óriási tűzvész folytán elpusztult. *Több, mint 200 ház égett le, 150 család lakás nélkül maradt és számos gyermek pusztult el a leégett házakban.*

— **Életant szakaszvezető.** Budán a Pálffy-téri pionír-kaszárnya padlásán, ma délelőtt Zoltán mártón 25 éves szakaszvezető szerelmi bánata miatt szolgálalt fegyverrel mellette lötte magát és életveszélyes sebet ejtett önmagán. A mentők kivonultak, bekötötték sebeit és ott bagyták.

— **Carré-cirkusz.** A Carré-cirkuszban ma tartotta meg az itt oly népszerűvé lett *Bustó* bohóc jutalom előadását, feleltes érdekes nevetett műsorral. Vasárnap este 1/28 órakor kerül először színre *a dél-afrikai háború* nagy kiállításos némajáték teljesen új, fényes jelmezekkel és díszletekkel.

— **Fővárosi Orfeum.** A nyári szünet után ma újra megnyitják a *Fővárosi Orfeum* kapui. A nagy szakértelemmel vezetett intézet ezáltal még inkább kitett magáért, mert műsora oly változatos, élénk és gazdag, hogy az igazgatóság a legjobb kilátásokkal tekinthet az új szezon elé. *Waldmann Imre* igazgató számos kitűnő artistát és más erőket szerződtetett, akiknek bemutatkozását nagy tetszéssel honorálta a közönség. A régi tagokat is nagy szimpátiával üdvözölték és egész este zugott a taps az Orionban.

— **Cigányzene a Telefon Hírmondóban.** A beszéd újság, mely a holt szezon alatt is igyekszik változatos szórakozást nyújtani előfizetőinek, ma este cigányzenét fog közvetíteni az előfizetők lakására. E cigányzenét, mely a legújabb énekeket a Hírmondó kágyilón keresztül, a főváros legjobb cigánybandái szolgáltatják. A közvetítés esti 8 órától 11 óráig tart, s minden egyes zenészmű kezdetére rádiójelel hívja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hírmondó.

(x) **Rendkívüli okkék elárulítása** most hétfőn, kedden és esütőrkön a *Párisi Nagy Aruház* női nyári divatostályában következik: lásd a hirdetést. E okkék feltűnő olcsóságuk dacára distingváltak és a legjobb hölgyközönségnek ajánlhatók.

(x) **Fratelli Deisinger** flumei kávéraktára Budapest, Erőniek-telep királyi bérpalotában.

Urakodók bajai.

A trónjaunt cár.

Merénylet Vilmos császár ellen.

Gyilkosság a szultán családjában.

Amerikai anarkhisták Európában.

Az urakodók kartellje.

Maholnap a korona súlyosabb teher lesz, mint amilyen díszes ékszer. A gyermekmesékből kitérők majd azt a passzust, amelyben a tündér királyi koronát ígér a jó fiúcskának, mert a korona egyre veszedelmesebb céltáblája a legkülönfélébb merénylőknek. Ha így megy tovább, lesz ország, amelyben egyet jelent a koronázás a halális ítélettel.

Különböző európai udvarokban rebesgetik beavatott emberek, hogy az urakodó családok élete, bármily fényes is a kifélt fordított oldala, belül nem a legesábitóbb. Azt is mondják — ki tudná ellenőrizni, mi igaz benne? — hogy nem egy urakodó halális rettegésben él napjait. Biztos adatokat csak a szultánról tudunk, akinek hálósobája valóságos arzenális, csupa pisztoly és tör, villamos csengő, telefon, távirókészülék, kisebbbirta vár, amely hirtelen ostromok esetére van felszerelve.

Hogy az orosz cár is félti életét s talán a cári udvar még inkább, mint maga az urakodó, az sem titok. Ujabbban a sok parasztorradalom, diákzavargás és több orosz kormányzó és miniszter ellen elkövetett merénylet még inkább veszélyeztetetnek láttatja a cár helyzetét. Egy londoni lap, a *Morning Leader* már arról is tud, hogy *Miklós cár le akar mondani Csece, Alexandrovics Miklós javára.* Az angol lap szerint a cárt nagyon elkészerítette országának a belső állapota s úgy érzi, hogy *sem lelki, sem testi ereje nem elég ahhoz, hogy a helyzet ura legyen* s reakciós érzelmű környezettel szembeállhasson. Lemondó szándékát, az angol lap szerint, semmi esetre sem fogja megmánsítani abban az esetben, ha a cárné a jövő hónapban ismét leánygyermeket szül s nem lesz trónörökös az orosz birodalomnak.

A cár különben is *fáradtnak, levertnek hat.* Pontos adatokat szolgáltatnak arról több külföldi hadihajó tisztjei, akik tegnap közelről látták a hatalmas birodalom urát. Tegnap ugyanis a kronstadti kikötőben horgonyt vetett a *Paszara*, a *President Sarmiento*, az *Albany* és *Chicago* hadihajó, amelyeknek berendezését a cár apróra megtekintette. Meglátszott rajta, hogy teljesen *ki van merülve.* Pétervárról pedig azt táviratozzák, hogy a cár *nem vesz részt a kurszki nagy hadgyakorlatokon*, mert fáradt.

Azt mondják, hogy különösen az *Obolenszki* herceg ellen elkövetett merénylet hatott nagyon az urakodócsaládra. Az udvarnak kedves embere volt a herceg s legfelsőbb rendeletről titokban is akarták tartani a merénylet híret, de ez még a legszemesebb cenzurának sem sikerült, csak

most érkeztek a merénylet részleteiről tudósítások. Az eset a karkovi nyári színházban este tíz óra tájban történt. A fölönás között a herceg páholyának bejáratánál a tartományi hivatal főnökével és nejjével beszélgetett, amikor a csoporthoz közeledett egy kabátba burkolódzott fiatalember és két lépésnyi távolságból *revolverrel rálőtt a hercegre.* Az első golyó a herceg nyakát horsoolta. A herceg az ijedtségtől *ajultán összerogyott.* Ekkor egy rendőrtisztviselő a földre teperte a merénylőt, aki kétségbeesett ellenállást fejtett ki és még két lövést tett. A rendőrtisztviselő ballábán sebet kapott, de végre is sikerült a merénylőt ártalmatlanná tenni. Az ilyen hírek aztán végtelenül felizgalták a cárt, aki nemcsak önmagát, hanem az egész uralkodó családot is joggal féltethi ösmeretlen ellenségeitől.

Lombro meggyőzően bizonyította, hogy a merénylet is, mint minden büntett ragadós. Hosszu szünetek után itt vagy ott megeskik valamely gáztett, amelyet aztán sürü egymásutánban követ egy egész sor. Az oroszországi merényletek után tegnap híre járt, hogy egy berni lengyel diák a kevali vízekben merényletet akart elkövetni *Vilmos császár* ellen. Mi igaz e hírből, azt ma még nem lehet tudni. Most ismét hasonló hír érkezett Frankfurtból, amelyet Berlin át közvetítettek. E szerint az ottani igazságügyi paloiában egy titkos írásu levelet találtak, amely *figyelmeztetést tartalmaz arra nézve, hogy Vilmos császár életét Homburgban merénylet fenyegeti.* Jóllehet a dolagnak semminemű jelentőségét sem tulajdonítanak s rossz trófanak tartják az egészet, még is fokozódott óvintézkedések tettek és Berlinből meg Kölnből rendőroket rendeltek ki Homburgba.

Nemcsak ilyajta rémbírek keríngenek Németországban, hanem egy-egy politikai pártok is gondoskodnak róla, hogy alaposan elkészeríték a császárt. Legujabbban a bajor centrum szemelte ki *Vilmos császárt* céltáblául a régenshercegnek küldött távirata miatt. Ugyancsak keményen támadja a császárt a bajor centrum hivatalos lapja, a *Bayrischer Courier.*

A bajor királyi család, ugymond a lap, gazdagabb a Hohenzollerneknél, tehát a császárnak az a oseelekedete, hogy felajánlotta a törült százezer márkát a régenshercegnek, *megalázó.* Aki alamizsnás barát, annak nem nagy dolog nagylelkűnek és leereszkedőnek lennie. Államjogi szempontból pedig a császári beavatkozás aggasztó és a bajor nép ezt kiáltja oda a császárnak:

— *Felség, a Wittelsbach ház még ur a saját házában, a fehér-kék határcölöpökön belül.*

A bajor országgyűlés és a birodalomgyűlés is vissza fogja utasítani azt az inkompatibilis beavatkozást, amely komoly konfliktusra vezethet a szövetséges német államok közt. Elismeréssel adozunk a régenshercegnek alkotmányos viselkedéséért, amifélt visszautasította a császár ajánlatát.

A többi klerikális lap ugyanezt a nótát buzza s a birodalmi kancellár sem merete az ügy ódumát magára vállalni, a táviratváltás szövege ugyanis nem látott napvilágot a hivatalos lapban, csak azért, hogy ne kelljen miniszteri ellenjegyzéssel élni.

Konstantinápolyból is allarmáns hírek érkeznek: beszélők, hogy *gyilkosság esett a szultán családjában.* Egyébb részletek nem érkeztek még az esetről. Egy távirat azt mondja, hogy *Achmed Riza bég,* a volt nagyvezér fia, megszökött Konstantinápolyból az unokaöccsével, akinek apja politikai gyilkosság áldozata lett. *Achmed bég* levelet írt egy barátjának, amelyben szökésének okául azt hozza fel, hogy a szultán *nem engedte meg a büntetés végrehajtását a gyilkosokon.* Mielőtt a szökevények elhagyják Konstantinápolyt, kimentek a temetőbe és a meggyilkolt sirjánál imádkoztak. Azt rebesgetik, hogy a gyilkos egy a szultánhoz közel álló személyiség.

Mind e bajok tetejébe azt jelentik Genuából, hogy oda tegnapelőtt egy hajórakomány *amerikai anarkhista* érkezett. Nagy lett a rumélet, amidőn a hír kitűdött s a rendőrség sietett megmoztonni a gyanus *Umberto* hajót. Az utasok leg többje igazolnli tudta magát, úgy hogy csak két embert lehetett le tartóztatni, *Lorenzo Monaco* és *Aleibiade Battellá.* Ez a két ur az *Avanti* című szocialista lap amerikai levelezője volt, s mind a kettő veszedelmes anarkhista. Semmiesetre sem utaztak Európába istenes célokból.

Mind e sok baj és sok veszedelem közelebb hozza egymáshoz a fejedelmeket. Keressik a személyes érintkezést, szinte az a látszata, mintha kartell kötnének. Csak nemrég járt *Vilmos császár* Oroszországban, most meg az angol királyt fogja meglátogatni, de előbb Berlinben találkozik *Viktor Emanuel* le. Rómából híre jön, hogy *Edvárd* király valószínűleg Olaszországba utazik üdülni. Később *Vilmos császár* is Rómába utazik. *Loubet* elnök pedig meglátogatja az olasz királyt. Soha fejedelmek vendéghajása ily gyakori nem volt. De sohasem is szorultak annyira egymásra, mint ebben az új században.

A Gyórfly—Szerényi-ügy

Budapest, augusztus 16.

Az az affér, amely az Engel-féle fonógyépek miatt *Gyórfly* Gyula országgyűlési képviselő és *Szerényi* József miniszteri tanácsos között támadt, ma arra az utra terelődött, amelyen az ilyen ügyeknek egyedül helyes és megnyugtató megoldása keresendő. A megvádolt miniszteri tanácsos, nagyon helyesen, nem terelte az ügyet a lovagiaság útjára, hanem felegyelmi eljárást kért maga ellen, amely hivatta lesz vizsgálóság deríteni az egész dologra. És *Láng* Lajos miniszter teljesítette a miniszteri tanácsos kívánságát, aminthogy az igazság érdekében és a megvádolt főtisztviselő érdekében is egyebet nem is lehetett cselekedni.

A miniszter visszaérkezvén Verseczről, ma reggel korán megjelent a miniszteriumban s jelentést tette ebben az ügyben. Mindjárt megjelent a miniszternél *Szerényi* József miniszteri tanácsos és átnyújtotta írásbeli kérvényét, melyben a *Gyórfly* Gyula által felhozott vádak iránt *felegyelmi eljárás megindítását kérte önmaga ellen,* hogy alkalmá lehessen a vádakkal szemben magát tisztázni és a meghurcolásért megtorlást szerezni.

Ezután *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter értekezett gróf *Wickenburg* Márk államtitkárrel és *Vértesy* miniszteri tanácsossal, az elnöki osztály vezetőjével. Mint értesítünk, *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter *Szerényi* József miniszteri tanácsos kérésére a *felegyelmi vizsgálatot ellene ma délelőtt tényleg elrendelte és meghagyta annak sürgős fogantatását.*

A felegyelmi vizsgálat teljesítésével valószínűleg az államtitkár, vagy ennek akadályoztatása esetén a Szerényinél rangban idősebb valamelyik miniszteri tanácsost fogják megbízni és a vizsgálat eredményétől függ egy a kormány, mint Szerényi József további lépése, hogy a megvádolásért kellő elégtételt szerezzen.

A *Magyar Nemzet* ma ezeket írja erről az ügyről:

A Szerényi—Gyórfly-ügy eddig pusztán hírlapi polemikára szorított, amelynek során teljesen megbizhatatlan és ellenőrizhetetlen források nyomán téves és irányzatos közlemények jelentek meg a lapokban, amelyekből a kereskedelmi miniszterium egészen távol áll. Ezen téves és irányzatos közlemények cáfolatával most nem foglalkozunk, majd alkalomunk lesz arra, ha a felegyelmi vizsgálat eredményét közölni fogjuk, mert most már a ma megindított felegyelmi vizsgálat lesz hivatva tisztázni a helyzetet. Ezért sürgeti *Láng* Lajos miniszter a felegyelmi eljárást befejezéséig a való tények hitelesen megállapíthatók legyenek. De szükséges mégis helyreigazítanunk némely lap azon irányzatos híresztelését, hogy Szerényi József ezt az ügyet lovagias térre akarta volna terelni. Ez nem felel meg a valóságnak. Mert ezt az ügyet kezdettől fogva Szerényi József vagy büntvádi uton, vagy felegyelmi uton akarta tisztázni. Miután azonban ma meggyőződést szerzett arról, hogy ellene, a hírlapi híresztelések dacára, sem a törvényszéknél, sem a járásbírósnál, sem a királyi ügyészségnél, de még a rendőrségnél sem tettek büntető jelentést, valamint a miniszterium kebelében sem indították ellene valamely feljelentésre felegyelmi eljárást; íőként pedig miután nem akar hírlapi polemikába bocsátkozni még azzal az erősen sértő támadással szemben sem, mely tegnap a Gyórfly Gyula lapja, a „Magyarság” hasábjain megjelent, ezért tartotta feltétlenül szükségesnek önmaga ellen felegyelmi vizsgálatot kérni.

Ez a felegyelmi vizsgálat ki fog terjedni mindazon ügyekre, amelyekről a hírlapi támadásokban és Gyórfly Gyula panaszaiban szó volt. Miután a felpanaszolt ügyek előiratai megvannak és Szerényi József minden intézkedésének nyoma van az aktákban, a vizsgálat nem sok időt vesz igénybe és előreláthatólag mihamarabb be lesz fejezhető. A további fejleményekre nézve tehát a vizsgálat eredményét nyugodtan bevárhatjuk.

Szerényi József miniszteri tanácsos a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

Néhány hónap óta meglehetősen rendszerességgel támadásokat intéznek ellenem különböző lapokban. Amíg ezek nem tartalmaztak egyéni sértést, nem reflektáltak azokra, bármily változóságokat, sőt képtelenségeket tartalmaztak is légyen, mert exponált állásban lévén, melyben magánérdeket kell az ország érdekeivel összehangba hozni, természetes, hogy ilyen sok magánérdek huzza a rövidobbet, ami legtöbb esetben ellenséget jelent.

Most azonban a Magyarság tegnapi számában becsületeset érintő közlemény jelenvén meg, kénytelen vagyok arra a nyilvánosság előtt reflektálni.

FŐVÁROS

Válaszom nagyon rövid. Tiszviselő ellen két mód van sérelmek vagy mulasztások megtorlására.

Az egyik a tegyelmi eljárás, a másik a rendes bünvádi feljelentés. A tegyelmi eljárást, mint-hogy azt magam is kérhetem, eredményének nyilvánossághozatalára vonatkozó kéresemmel ma tényleg magam kértem felesleges hatóságomtól, ez lévén egyedüli utam az elégtétel nyérésére.

A bírói uton való megtorlást Györfly Gyula országgyűlési képviselő ur helyezte kilátásba. Eddig még nem tudok róla semmit, sőt amint ma utána járatam, a büntető törvényszéknél, büntető járásbírósnál és kir. ügyészségnél, sőt még a főkapitányságnál is, eddig a följelentés be nem adatott. De elvárom, mert módot nyújt ve'e, a nyilvánosság előtt a maga valóságában megismertetni azt az ügyet, amely megtámadtatásom alapjául szolgált. Ott fogom számon kérni tőle a multamra vonatkozó sértést is, mert bírósági utra terelt ügyben lovagias eljárásnak, közéletünk két kiváló férfának nyilatkozata szerint, akiket ez ügyben felkértem, nem lehet helye.

Amíg e két irányú eljárás folyamatban van, tartózkodom minden nyilvános nyilatkozattól.

Budapest, 1902. augusztus hó 16-ikán.

Szerényi József,
min. tanácsos.

Mint értesülünk, Györfly Gyula ma délelben meg-tette a bünvádi följelentést Szerényi ellen rágalmazás és becsületsértés miatt.

NYÁRI ÉLET.

A kolozsvári káposzta.

— Több felvonás. —

Bevezetés.

A budai vendéglős (a pincérekhez): Uraim! Szót-néztem a fizek között és láttam, hogy nagyon sok kolozsvári káposzta maradt meg. Uraim! Lanszirozni kell a kolozsvári káposztát! Ajánlani mindenkinek! Egy adag kolozsvári káposzta se maradjon meg! Ha este csak egy adagot is találok, önök álásukkal játszanak!

I. Nyolc órákor.

Az egyik vendég (az étlapot nézegetve): Az igazat megvallva, semmi étvágyam sincs. Valami könnyű dolgot szeretnék enni... Van velő-croquette?

A pincér: Nincs.

A vendég: Sonka?

A pincér: Az sincs.

A vendég: Hát mit egyem?

A pincér: Van egy pompás étel... sietni kell vele... már csak egy adag van belőle, azt is a vendéglősnek tették félre... de én elhozom...

A vendég: Derék ember! Dupla borralalót kap! Mi az az étel?

A pincér: Kolozsvári káposzta.

A vendég: Hm. Egy kicsit nehéz. De hozzá, ha olyan jó...

(És így eszik kolozsvári káposztát az a vendég, aki valami könnyűt akart vacsorálni.)

II. Fél kilenckor.

Egy másik vendég (az étlapot nézegetve): Na, csak-hogy végre itt vagyok! Már egy év óta szeretnék itt vacsorálni, ahol oly kitűnően csinálják a borjupörköltet!

A másik pincér: Fájdalom...

A vendég: Talán csak nem...

A pincér (lemondó hangon): De igen. Előgyött.

A vendég: De hiszen nincs kihuzva az étlapon!

A pincér: Nincs? (Kihuzza) Most már ki is van huzva.

A vendég: Ejnye, ejnye... pedig ez a kedvenc étel! Mi van?

A pincér: Pompás kolozsvári káposzta... az utolsó adag. Egy méltóságos urnak tették el, de nem jött.

A vendég: Méltóságos urnak? Nem jött? Óh, én derék ember... Hozza!

(És így eszik kolozsvári káposztát az a vendég, akiknek a borjupörkölt a kedvenc étel.)

III. Kilenckor.

Egy harmadik vendég: Tyhü, de későn van... Pincér! Pincér!

A pincér: Parancs!

A vendég: Hallja. Hozzon nekem egy kolozsvári káposztát. De jól csinálják, annyit mondok, mert erdélyi ember vagyok, értek hozzá!

A pincér: Sajnálom, nincs. Mindenki azt rendelte. Most fogyott el az utolsó!

(És így nem eszik kolozsvári káposztát az egyetlen vendég, aki azért jött, hogy kolozsvári káposztát egyék.)

—o.—

— Gyere haza, tenorista!... Minden meg van bocsátva.

(p. á.)

Utóirat. Néhai dr. Kovács klinikáján megjelenik egy szép napon egy ur.

— Doktor ur, — rimánkodik — ment-sen meg! Krónikus fejfájom van.

Kovács megvizsgálja, összehuzza a szemöldökét s megszólal:

— Hja, barátom! Az nem megy csak úgy egyszeribe. Fel kell vágnom a koponyáját, ki kell vennem az agyvelejét s ha akarja, három nap mulva jöjjön el érte.

— Azt se bánom, csak gyógyuljak meg! — feleli az idegen.

Aláveti magát a műtőnek s eltávozik. A tudós tanár szépen elrendezi az agyvelő tekervényeit s vár három éjjel, három nap páciensére. De az idő mulik, a páciens csak nem jelentkezik. Elmulik néhány év s a tanár egyszer a korzón sétál. Hát a véletlen kit nem hoz elébe? Az idegent.

— Hohó! — kiált rá, mi lesz? Mért nem keres fel, miért nem viszi haza az agyvelejét?

— Óh, köszönöm, — feleli az vidoran — nincs rá szükségem. Tenorista lettem.

** A délibábok hazája. Az Uránia-színház negyedik évét pompás darabbal, a *délibábok hazájával* nyitotta meg ma este. A darabban, Debreczen történelméről kezdve, végigbaladunk minden földrajzi, néprajzi, gazdasági, kereskedelmi, irodalmi és népzéleti jelenségen. Erőssége a magyarzó szöveg írójának, Lovász Jánosnak, hogy a működővel fotográfus Haranghy György, pompás képekkel szemlélteti a vonzó leírást. Sikerkült tökéletesített technikával a délibábot is letotografálta; ez a kép nyitja meg és fejezi be az előadást. Az ideai duratást 14 olyan képen mutatja be, amelyekhez még szöveget sem kellett írni. A nagy magyar Alóld költői áttekintését tartalmazza a bevezető rész, mely Debreczen látóképének feltűnésével ér véget. Az első rész Debreczen történelméről adja. A második rész kezdi a típusokon, a civisen, a nagyszonyon, a kisasznyon és a ház szépséges leányzóján, a civán. Úgyes kép, mikor a feneketlen sáron keresztül a polgárbába dézsával viszik a civát. A tanyai élet, a szénabehordás és a legújabb csaták képei következnek sorra, annyi közvetlenséggel, amennyit csak eredeti felvételek adhatnak. A harmadik rész a Hortobágyot rajzolja meg költői ihlettel és mindvégig hangulatosan. Mintha hallanók a furulya-szó, a méla kolompot és a karikások csattogását a pusztá csendjében. Végignézzük a csikósok, a juhászok, a bojtárok minden dolgát, a pályavetést, a birkasztást, a birkanyírást, a szalonnasütést és ki tudná felsorolni, hogy mi mindent. Mesteriek a téli képek is a Hortobágyról. Az utolsó felvonást a juhászok csacsiversenye és a csikóverseny mozgóképei élénkítik.

** Eötvös Károly szindarabja. *Eötvös Károly A furcsa válpör* címmel darabot írt, amely a Magyar Színház új szezonjának első felében kerül bemutatásra.

** Fővárosi Nyári Színház. A krisztinavárosi szinkörben szerdán, Szent-István ünnepén délután félhétvárossal a *Kereszt jében* című történelmi dráma, este az *Édes lányka* kerül előadásra. A *Tíz a leány-gimnáziumban* című operettet, holnap vasárnap, kedden és csütörtökön adják. Hétfőn megismétlik *Lámpa a ablakban* című bohózatot pénteken Guthi és Rákosi *A sasok* című vígjátékát adják. Szombaton a *Troubadour* kerül színre. Holnap vasárnap délután félhétvárossal a *Tűcsök* című talusi életképet adják. — Bisson *Kövé király* című bohózatából megkezdődtek a próbák.

** Egy magyar származású színésznő halála. Párisból jelentik, hogy Boncza Vanda, a Theatre Français tagja, tegnap egy operáció következtében meghalt. Boncza Vanda magyarországi születésű volt.

** Színésziskolai beiratás. Solymosi nyilvánosság joggal felruházott színésziskolájában (József-körút 18.) a beiratkozások szeptember 1-én délután három órákor kezdődnek és 15-én érnek véget. Az iskola növendékei a Népszínház előadásainál, mint figuránsok, díjazás mellett foglalkozhatnak a Fővárosi Székeségek Szentársulat által előadandó darabokban segéd szerepeket kapnak. A beiratás a szülő vagy gyám jelenlétében történik. A tanfolyam két-éves. Beiratási díj 5 forint, tandíj havonként 10 forint, énekeseknél 15 forint.

** Városligeti Szinkör. A Városligeti Szinkörben vasárnap délután Ujházi Ede vendégfőléptével Csiky Gergely nagyhatású színműve, a *Cifra nyomorúság* kerül színre, este pedig a *Párisi szegények* című trancia boulevard-dramát adják Ujháziával. Hétfőn a király születése ünnepén előadás előtt *Eljen a király!* című németképet mutatják be és a színház egész művész-személyzete elénekli a Himnuszt. Ezután a *Három*

(*) Kossuth-liget. A székesőváros tanácsa a Kossuth-gyümölcsfaültető bizottságot elutasította abbéli kérelmével, hogy Kossuth Lajos századik születésnapja alkalmából a Jánoshegyen Kossuth-ligetet létesítsen. A bizottság e kudarca ellenére sem hagyott föl tervével és most a Sashegy jelenlegi tulajdonosával folytat tárgyalást a Kossuth-liget megvalósítása iránt.

(*) Adókövetés. A fővárosi adókövető-bizottságok ezen a héten tárgyalni fogják: a III. kerületben kedden a 7526—27. új helyrajzi házászámoktól végig, csütörtökön, pénteken és szombaton pedig a meghívottak; a VI. kerületi az I. bizottsága kedden a külön meghívottak III. osztályu keresetadó-javaslatait.

SZÍNHÁZ, ZENE

A tenorista.

Mi a tenorhang? A közönség szerint a legnagyobb operai művelőzet, az orvosok szerint rendellenes hangszálagok szülőtte. Természetellenesség, melylyel gazdája czelet, sőt tiz- és százazreket keres. Egy-egy tenorhangért városok keverednek lázas igzalomba, igazgatók támadnak és buknak el, cikkeket és vezércikkeket írnak a lapok és párbajoznak a kritikusok. Megtelik érte a színház minden este s mikor eléri legnagyobb magasságát, az egész közönség lelkét elfogja a törökök hetedik menyországnak kéje és a legtulhajtottabb lelki gyönyörűségeen keresztül rezdül ki minden érzelmek kifejezője: — Ah!...

Az asszonyok sírnak, a férfiak páholyulnak s az ellentenorista elsápad pahlolyában. A tenorhangért világrészeket utaznak át tenor-amatőrök s nem kimélnek sem költséget, sem fáradságot egy-egy magas c-ért. Ilyeténképpen az igazgatóra nézve áldás és átok egymelyében egy ilyen tenorhangnak a tulajdonosa. Mért?

Mert mi a tenorista? A közlelfogásban komikus alak, de a szinpadon hős. A közönséges életben ellentéte minden intellektualitásnak, a szinpadon böles és primo amoroso. Lelke a szinpadnak, őt eset közül hétszer trikóban játszik és éppen ezért combja vetekedik hangjával. Önbizalma tulhaladja a Csimborszót és Mont Everestet. Mikor körülötte zug a taps és lobognak a kendők, ragyogó arccal áll a sugólyuk elé s miközben spanyolos grandezzával fogadja a dörög hódolatot, szeméből kisugárzik a megvetés:

— Nekem nem kell intelligencia, nekem nem kell tudás, nekem nem kell diploma, okosság, szellem. Nekem tenorhangom van.

— Ah! Neki tenorhangja van! — zug a nép. Neki tenorhangja van! — lihegi az igazgató, az intendáns és emeli, emeli a végtelenségig a tenorista fizetését.

De a tenoristának minden Macedónia szük. El vágyik idegen helyekre, hol új embereket lehet meghódítani, hol más asszonyok örjngenek érte s éppen ezért gunyos mosolylyal adja tudtára az igazgatónak és az intendánsnak:

— Nekem ugyan emelhettek... Az enyim a tenorhang, odamegyek vele, ahova akarok. Másutt is emelnek, sőt másutt még többet és jobban is emelnek.

És az emberek szomoruar lesznek. Sápadtak az orcák és ha két ösmerős találkozik, mint nagy, nemzeti gyász idején, mondják egymásnak:

— Hallottad?... Elmegy!...

A tenorista pedig mosolygó arccal üdül nyaralóhelyén, gunyos mosolylyal veszi tudomásul, hogy királyokat koronáznak, hogy vannak császárak és köztársasági elnökök a földgömbön. Hja! Tenorhangja egynek sincs...

Az igazgató és az intendáns pedig szomoruu, kétségbeesett arccal jár-kel a világban s belesóhajják a kőzsa szellőbe:

Kivánság kerül színre. Kedden a *Demokrata* címszerzőjét *Feld Mátyas*, a bohóság szerzője játszza.

Legújabb zeneművek kaphatók *Szilágyi Béla* könyv- és zeneműkereskedésében. Budapest, Károlykerület 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: *Bizet Carmen* 10.— K., *Wagner Tristan* és *Isolde* 9.60 K., *Bolygó hollandi* 7.20 K., *Tanbűnös* 9.60 K., *Verdi Aida* 8.60 K., *Troubadour* 3.60 K., *A tévedt nő* 4.80 K., *Offenbach Hoffmann* meséi 10.— K., *A bőrgérf* 5.40, *San-Toy* 5.40 K., *Görög rab-slóga* *Geisha*, *Cirkusz-élet*, *Szerencse csillaga*, *Kis aranyos* egyenként 6.— K., *Florodora*, *Kis szökevény*, *Postás fiú*, *New-York szépe* egyenként 7.— K. Operettek magyar szöveggel 2 füzeten: *Katalin*, *Hoffmann meséi*, *Kis szökevény*, *New-York szépe*, *Pifine* füzetenként 3.— K., *Mader Szerelmi kaland*, *Trétás ballet* 2 füzet 6.— K., *Egy görbe nap*, énekes bohózat 3.— K., *Der Kellermeister* 2 füzet német szöveggel 6.— K., *Das süsse Mädel* 2 füzet 6 K., *Az izé*, *potpourri* 3.60 K., *Luna asszony*, *potpourri* 3.— K., *Tarka Szinpad műsorából: Van-e teltségem?* 2.— K., *Vén kocsis dala* 3.— K., *A dícta románca* 1.50 K., *Tekintetes ur* 1.60 K. *A rózsabimbó és a méh*, románca az „Ornagy ur”-ból, magyar szöveggel 2.60 K., Legkedveltebb kuplék: *Drab'n ma um* 1.80 K., *Meine Lily* (Lotti ezredeseiből) 1.80 K., *Du mein Girl* 1.80 K.; ugyanez magyar szöveggel 2.— K., *Zsuzsi-kuplé* 2.— K., *Die Haseinuss* 2.40 K., *Der lustige Ehemann* 2.40 K., *Luna-Walzer* 2.40 K., *Az izé-walzer* 2.40 K., *Madame Sans-Gêne* 1.80 K., *Legújabb 101 magyar népdal* 3.— K. Könyv- és zenemű-jegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Allandó vevők kedvezményben részesülnek.

MŰVÉSZET

□ **A szegedi Kossuth-szobor.** Teljesen készen áll *Róna József* öntődjében a szegedi Kossuth-szobor, a pátyi kőből faragott mellék-alakok pedig már Szegeden várják a felállítását. Szó se lehet arról, hogy a mester a meghatározott időre el ne készüljön nagy munkájával, amelyen szeretettel, áhitatos lelkesedéssel dolgozik két esztendő óta. Róna teljesen távol tartotta magát minden konvencionálizmustól, az előképes fel-felágas zavaró, nyugtalan hatásától.

Négy méternél magasabb talapzaton áll Kossuthnak szabadságharcokabeli éremása. Azt a híres jelenetet örökíti meg az emlékmű, amikor Kossuth Szeged népéhez beszélt: *Szeged népe, nemzetem büszkesége!* A talapzat homlokán be is vésődtek ezek a szavak. Kossuth kalaplevéje szól a néphez; jobb lába még előre lép és szeme végigtekint a sokaságon. A mellékalakok is szegedi vonatkozásúak. A szegedi nők virágot hintettek Kossuth elé megérkezésekor. Ezt jelképezi Róna alkotásán, elől a lépcsőkön egy fejedelmi termélt, ragyogó szépségű magyar asszony, amint virágot nyújt Kossuthnak. Meghatón szép a balfelel álló öljőműves a fiával, akik Kossuth beszédét jöttek meghallgatni; az öreg paraszt imádságos tekintettel mutatja a nemzet atyját a kis fiúnak, aki áhitattal néz fel reá. Ez a két alak is nagyon kemény, szürk-fehér pátyi kőből van kifaragva. A hátsó oldalon, a lépcsők legfelső fokán szegedi népviseletben fiatal leány ül, koszorút köt, amelynek szalagján az a felírás: *Kossuth Lajosnak*. A leány szájában virágszál van, amit beleköt majd a koszoruba. A kompozíció minden ízében magyar, a talapzat is az! A magyar paraszt a fiával, a déleleg magyar asszony és a koszorút fonó leány, Róna véőjének mesterien sikerült alkotásai: a magyar nemzet kőbe vésést jellemrajza. A szobormű minden oldalról egységesen hat és művészi megoldásnak a csoportok. A magyar Alföld metropolisza magához és Kossuth Lajoshoz is méltó emléket állít ebben a műben Kossuth örök dicsőségére.

□ **A Bazilika oltárképe.** A lipótvárosi Szent-István-bazilika 160tára művészi faragvány lesz, de két oldalt a falmezőre hatalmas oltárképek jönnek. Az egyik, melyet *Benczur Gyula* fest, azt a jelenetet ábrázolja, amint Szent-István letárlánja Szűz Máriának a magyar szent koronát. A másik kép széles terület lesz, melynek festésével a tanács *Stettka Gyula*t bízta meg. A két művész javában dolgozik az oltár-festményen.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Uj Idők.** Herceg Ferenc lapjának legújabb száma bemutatja Munkácsy Mihály első festményét; Kacsányi Ödöntől eredeti rajzot közöl, Debrecezen vidékről öt képet, a verseczi mezőgazdasági kiállításról három, az angol koronázásról négy, a tátra-lomkői lövésznyíró öt képet, arató-ünnepi és utcai képeket. *Incezy László* aróképét stb. hozza azonkívül. Szővegésébe Nagy Endre, Malonyay Dezso, Tábori Róbert, Lovász János Y. Sipos Ida, Bodrogh Pál, Kóris, Szász Zoltán, *Incezy László*, *Egő*, *Keve*, *Lucián* stb. irtak regényt előszólást, novellát, verset és cikketek. Az *Uj Idők* előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatala *Andrássy-ut* 10.

SPORT

* **Budapesti löversenyek.** Vasárnap is, hét-
lőn is áldozhat túrfesznevőjének a budapesti kö-
zönség. Holnap az *Allamáj s a Nyári kitérleti verseny*,
hétlőn a *Nyári handikap* a nap löversenye. Je-
lőljteink:

- I. *Vezér—Kranach.*
- II. *Olga—Hosi.*
- III. *Akárhogy—Buzento.*
- IV. *Jacobinus—Fertő.*
- V. *Orgona—Viglyán.*
- VI. *Náci—Testa.*
- VII. *Wunschmaid—Attila.*

* **Ebkiállítás.** Az Országos Magyar Ebtényező
Egyesület a II. pozsonyi országos mezőgazdasági ki-
állítás keretében tartja meg nemzetközi ebkiállítását
szeptember 26-ikától 28-ig és III. nemzetközi mű-
kötörökversenyét. Nevezési zárlat; szeptember 15-ike.
Programmal s felvilágosítással készséggel szolgál az
Országos Magyar Ebtényező Egyesület titkár hiva-
tala (Üllői-ut 25.).

* **A budapesti löversenyek eredményét** mind-
azok, akik nem mehettek ki a versenyterre, a Telefon Hir-
mondó útján tudhatják meg leg hamarabb, mert a Hirmondó
két futamonként, az egyes versenyeik lefutása után azonnal
részletes tudósítást olvasat fel a versenyek eredményéről.
A löversenyeredmények felolvasására kétszeres rádiójel
hívja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hirmondó.

Nyíltér.

50.000 korona

a
Pozsonyi Kiállítási Sorsjáték

főnyereményének értéke.

Ez Sorsjegy ára csak 50 fillér.

VAVAVAVA Huzás szeptember 21-én. VAVAVAVA

Sorsjegyek kaphatók minden sorsjegyelárusítóhelyen, valamint a
Kiállítási Sorsjegy Irodában BUDAPEST, V.
Nádor-utca 16.
Visszatérőkérek heresztetnek.

Katonacsizmákat és cipőket

előírás szerint egyéves önkéntesek részére
legjobban készít saját mőhelyében
Manheim József és Társa
Marokkai-utca 4. (Főrdő-utca mentén.)

THERAPIA • TERMÉSZETES GYÓGYINTÉZET

Saját major. • Nyári tengerfürdő.

Prospektus ingyen.

**Természetes forró-
meleg kénves forrá-
sok, iszapfürdők,
iszapborogatások,
villanyfürdők, gőzfürdők, kő-
és kádifürdők, gyógyvíz-uszodák. Oléó és gőzök illúdió. Csaz, kőszvény,
ideg-, bőrbajok sőt felőli kimérő prospectust küld ingyen a
Nai-Luhásfürdő igazgatóságára, Endén.**

Diskrét betegségek előrendő gyógyító-intézet Budapest,
Terező-kört 44. **Dr. Mitzger Tivadar**
I. emelet

személyes vezetés alatt, nyíltá egész nap. Eritmert kiváló gyógyha-
tású modern intézet ideg-, nem-, vérbetegségek és gyermekorvosi
állapotok, impotencia gyökéres gyógyítására. Tapasztalt radikális
és gyors eredmények folytán, honorárium teljes gyógyulás után
fizetendő. Prospektus és levelekre értesítést díjmentesen küld az intézet.

(Az ó rovat alatt közölteknek sem tartalmát, sem alakját
nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Páris, augusztus 16. A *Figaro* jelentése sze-
rint a karthauziak grenoblei líkőrgyárukat egy
résztvénytársaságnak adták bérho nagy évi bérért.
Hír szerint a *karthauziak októberben kivándorolnak
Ausztriába.*

Tiencin átadása.

Tiencin, augusztus 16. *Tiencint ma átadták
a kínai hatóságoknak.*

A macedón-kongresszus.

Szófia, augusztus 16. Szárfőv hívei és a so-
cialisták elhagyták a macedón-kongresszust és külön
kongresszust alakítottak. A Szonosev-párti kongressz-
usznak 30, az új kongresszusnak 60 tagja van. A
szamadások tárgyalása során a Szonosev-párt azzal a
vaddal állott elő, hogy Szárfőv 950.000 frankot iza-

zolatlanul adott ki. A Szonosev-párti kongresszus
valószínűleg megalakítja ma a bizottságot és annak
előnkövő Szonosevet választja meg.

Edvárd király hajószemléje.

Portsmouth, augusztus 16. Az idő pompás, a
tenger nyugodt. A kikötőben 20 páncéloshajó, 24
cirkálóhajó, 25 ágyúszázad és 32 torpedónaszád-zuzó
áll öt sorban. A hatodik sorban az idegen hajók áll-
nak. A király 2 órakor yachtján elindult Cowesből,
hogy szemlét tartson a hajórajon.

London, augusztus 16. *Edvárd király* yachtja
délután 2 órakor indult el Cowesből. Amint a yacht
közeledését jelezték, a nagy hajóraj minden egyes
hajója 21 ágyúlövést tett. A parti ütegek is megtették
a szokásos üdvözölő lövéseket. A király yachtja a hajók
legénységének lelkes üdvözlése mellett haladt el a
hajók sorai között. Különösen az idegen hajókról
üdvözöltek a királyt nagy lelkesedéssel. A szemle
után a királyi yacht a *Royal Sovereign* vezérhajóval
szemben helyezkedett el, mire az összes hajók legény-
sége egyszerre lelkes hurrasztásba tört ki. Este a hajó-
rajt fényesen kivilágították.

A franciaországi kulturharó.

Lesneveu, augusztus 16. Tépnap ideérkezett két
tanító-apáca, hogy a folgeeti, ploudanieli és st.-ménei
iskolában tanító apácákat fejedelmesszonyuk nevé-
ben felszólítsák, hogy térjenek vissza az anyakolostorba.
A felszólítás azonban eredménytelen volt. Az alprefek-
tus és *Larnac* parancsnokló tábornok megállapodása
értelmében Brestből 500 katonát irányítottak Ploudanielbe és
160 katonát Folgeotba, Ploudanielből pedig 150 ka-
tona St.-Méebe megy.

Brest, augusztus 16. Ma délelőtt utasították ki
az andiernei tanító-apácákat Mialatt a hatóság em-
berai az iskola ajtóit erőszakkal felnyitották, az
apácák és az épületben összegyűlt többi emberek
egyházi dalokat énekeltek. Az épület kiürítése után
az ajtókat hatóságilag lepecsételték. Az iskola előtt
nagy néptömeg verődött össze, amely tiltakozott a
hatóság intézkedése ellen, de komolyabb incidens
nem történt.

A venezuelai forradalom.

Washington, augusztus 16. Ugy hallatszik,
hogy *Németország* arról értesítette *Matost*, a vene-
zuelai fölkelők vezérét, hogy meg fogja szállni
Barcelona városát. *Amerika* kijelentette, hogy nem
tilltakozik ez ellen, feltéve, ha Németország kijele-
nti, hogy nem akar területet szerezni és ter-
jeszkedni.

A cukorprémium.

London, augusztus 16. Simlából jelentik, hogy
az indiai kormány szigorú rendeletet boosított ki,
mely az áru származási helyének igazolását követeli,
hogy ne lehessen a prémium cukorra kivett kompen-
zációk vámokat megkerülni.

Közzgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 16. Az osztrák koronajára-
dék ma ismét pari állott, de azért effektív-forgalom
nem volt.

Bécs, augusztus 16. Az 1880-ki (első kibocsátású)
3%-os földhitelsorsjegyek mai huzásán a 90.000 ko-
ronás főnyereményt az 18.9. sor. 24 sz. sorsjegy, a
4000 koronás második nyereményt a 2003. sor. 42
sz. sorsjegy, a 2000—2000 koronás nyereményeket
pedig a 683. sor. 84. sz. és 8693. sor. 2. sz. sorsje-
gyek nyerték meg.

New-York, augusztus 16. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 9.— (9.—). Aug.-ra
8.42 (8.41). Novemberre 8.75 (8.73). *New-Orleansban*
helyben 9.9/4 (9.—). — *Petroleum:* Stand white New-
Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphában
7.15 (7.15). Refined in Cases 8.50 (8.50). *Credit*
Balances at Oil City 1.22 (1.22). — *Zsír:* Western
steam 10.45 (10.55). Rohe és Brothers 10.60 (10.70). —
Tengeri irányzata gyenge. — *Augusztusra* —, —, —.
Szeptemberre 66.1/4 (67.1/4). — *Deo-re* 45.1/4 (46.1/4).
Buza irányzata gyenge. — *Piros* 62/4 helyben
76.1/4 (77.—). Aug.-ra —, —, —. Szept.-re 78.1/4
(74.1/4). Dec.-re 72.1/4 (73.1/4). Májusra 74.1/4 (75.—).
Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.1/4 (1.1/4). —
Kávét: Iair Rio 7. sz. 5.1/4 (5.1/4). — *Aug.-ra* 4.90 (4.99).
októberre 4.95 (4.95). — *Liszt:* Spring Wheat
clears 2.95 (2.95). — *Cukor:* 2.1/4 (2.1/4). — *On:* 28.50
(28.55). — *Béz:* 11.50—11.70. (11.50—11.70). — (A
zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 16. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Buza irányzata gyenge. — *Aug.-ra* 69.1/4 (70.1/4). —
Szept.-re 69.1/4 (70.1/4). — *Tengeri* irányzata állandó. —
Szept.-re 61.1/4 (61.1/4). — *Zsír:* Szept.-re 10.20 (10.25).
— *Okt.-re* 10.30 (10.35). — *Sealonna short* clear 11.57
(11.57). — *Sertősínus:* Szept.-re 15.92 (16.—). — (A
zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MESE

A réce-ruca meséje.

Az öreg Sári nének volt kilenc kis récéje és két nagy rucája, hanem azok olyan gyönyörű fehérek voltak, hogy a napra lehetett nézni, de a vakító fehér rucákra nem. Ott lehelgette a konyhája előtt a szép apróságokat Sári néni. Hanem egyszer csak jött az üllő, az a ragadozó, vérszomjas madár és meglátta a récéket-rucákat. Azt hitte, hogy fehér ezüstből van a récék tolla, pástümből van a husa. Mindjárt étvágyat kapott a Sári néni réce-rucáira.

Nagysebesen lecsapott és elvitt egy vakító fehér kis récét. Mikor este megszámlálta Sári néni, hát csak nyolc récéje és két rucája volt. Szomorkodva zárta be az ólba azokat és lefeküdt buslakodva, de bizony nem tudott aludni. Sajnálta a vakító fehér kis récét.

Amint így bóbiskol magában, valaki megkopogtatja a konyhája ablakát. Kinéz Sári néni, hát egy lompos róka van.

Mégegyszer koppant a róka, aztán beszól:

— Hallod-e Sári néni?

Felel az öreg szegény asszony:

— Hallom ravasz róka!

Folytatja a róka:

— Tudom, hogy miért nem alszol. Azért, mert elvitte egy ezüstfehér kis récédet az üllő. Még pedig a kesergő leányból lett üllő. Ez ha egyszer megízlelte a récédet, hát még csak egyetlen-egyet sem hágy belőlük. Nem bizony. De én adok egy jó tanácsot két pár récéért meg egy rucáért...

Sári néni szegény asszony volt. A róka sokat kért a jó tanácsért s így nem adta meg, hanem elküldötte a rókát a jó tanácsával együtt.

Ugy gondolta a szegény asszony, hogy majd megőrzi a récéket, de ötöt nem ad belőlük a rókának.

Másnap kihajtotta ötket legelni. Ujra eljött az üllő s elvitt egy kis vakító fehér tollú récét nagysebesen. Este szomorkodva terelte haza a récéket-rucákat Sári néni. Lefeküdt, de nem tudott aludni. Amint így gondolkozik, ismét kopognak a kis konyhája ablakán.

A róka volt itt és beszólt:

— Hallod-e, Sári néni?

Kérdezi a szegény asszony:

— Mit akarsz?

Beszól a ravasz róka:

— Ma még a jó tanácsomért nekem adhatsz két pár récét meg egy rucát. Neked is marad még három réce meg egy ruca. Holnap már kevesebb!

Sári néni sajnálta a rókának adni a szép fehér récéket. Elküldötte a rókát. Abban bizott, hogy holnap jobban vigyáz a récékre-rucákra.

Másnap reggel hosszú karót vett a kezébe, úgy kísérte az ezüstfehér récéket-rucákat, hogy

majd megveri a hosszú karóval az üllőt. Amint így terelgette a zöld pázsiton a kedves állatkáit, jött az üllő. Sári néni megfenyegette a hosszú karóval, de hiába. Csak lecsapott nagysebesen az üllő és újra elvitt egy vakító fehér tollú, kis récét.

Másnap éppen így járt.

Ekkor elszomorodott a szegény Sári néni. Buslakodása közben, amint estefelé haza hajította a réce-rucákat, hát úgy gondolkodott, hogy mégis jobb lesz a rókával megalkudni. Igaz, hogy csupán egy récéje, meg egy rucája marad, de azt nem viszi el a kesergő leányból lett üllő.

Amint busan hajtogatja, terelgeti a réce-rucáit Sári néni hazafelé, csak eleje topan icipici kis legényke. No, az csodás kicsi legény volt. De szépen beszél.

Azt kérdezi:

— Miért busul, Sári néni?

A szegény asszony rátekint és panaszkolni kezd:

— Már hogyné busulnék, édes kis fiam, mikor a kesergő leányból lett üllő mind elhordja az ezüstfehér récéimet.

Azt mondja a kis legény:

— Bizon az baj!...

Panaszolja Sári néni:

— Bánatos dolog, mert most oda kell adjam a rókának két pár récédet és egy rucámat, hogy az üllőt elfogja érte.

Biztatja a kis legény:

— Már azt ne tegye, Sári néni! Ha nekem ad egy récét-rucát, hát én meglövöm érte az üllőt s a rókát.

Kérdezi Sári néni örömmel:

— Csakugyan?

Megveri büszkén a mellét a kis legény és így beszél:

— Meglövöm biz én, mert én vagyok a híres Mindenlévi Dömötör legkisebb fia. Csak azért kergetett el az édesapám, mert csufúgra ilyen kiesike vagyok, a testvéreim pedig háromszor akkora, mint én.

Hej, de megörvëndött a szegény Sári néni. Belecsapott a kis legény tengerébe és megvolt az egység. Egy récédet és rucáért meglövi a kis legény a rókát is, az üllőt is. Hazamentek a kis konyhába. A réce-rucákat az ólba jól bezárta Sári néni, aztán lefeküdt.

A kis legény pedig az ablakon belül, a piros láda mellől leste a rókát. Nem is késott a ravasz róka. Egyszer csak koppantja a Sári néni konyhája ablakát és beszól:

— Meggondolkoztál-e, Sári néni?

Odabenn minden csendes. Hát a róka újra kopog:

— Adod-e jó tanácsomért a két pár récét és egy rucát, Sári néni? Holnap nem jövök el!

Mikor ezt kimondotta, abban a pillanatban lelépte a kis legény a rókát. De a róka úgy eltűnt, hogy csak a szőre maradt a Sári néni ablaka alatt.

Másnap felöltöztött a kis legény a Sári néni

ruhájába. Kihajtotta a réce-rucákat a zöld pázsitra legelni. Amint legelnek, hát jön a kesergő leányból lett üllő, de a kis legény nem várta, hogy lecsapjon, hanem amint meglátta, abban a szempillantásban lelépte.

Az üllő is úgy eltűnt, hogy csak a tolla hullott le a levegőből. Osszeszedte a kis legény és hazavitte Sári nének, de meg is kapta a réce-rucát a szegény asszonytól s ráadásul sok halálkódást.

Elindult hát a kis legény a réce-rucával. Ment sebesen előre három dombon, hét patakon, kilenc árkon. Éjszakára beérkezett a fekete barlangba. Ott leterítette a zekéjét. Aludni akart, de réce-rucáit féltette, hát inkább nem aludt.

Egyszer csak azt mondja az ezüstfehér ruca:

— Aludjál csak, édes gazdám. Virrasztok az álmod felett. Hálás leszek, hogy megmentettél a rókától, meg az üllőtől, de amikor hápogok, hát kelj fel.

A kis legény el is aludott.

Most a ruca kezdett álmos lenni. Meglátja a vakító fehér kis réce és odaszól a rucához:

— Édes rucám aludjál csak. Virrasztok az álmod felett. Hálás leszek, mert te engem felneveltél. De amikor sípogok, akkor kelj fel.

A ruca is elaludott.

Most csak a vakító fehér tollú kis réce virrasztott és ügvelt, mint az örök szoktak. Amint hallgat és vigyáz erre-arra a holdvilágos éjszakába, hát egyszer érkezik egy gyönyörű fehér ruhás leány, csupa ezüstös ruhába. Fényesség kísérte a nyomában.

Odaszól a kis récéhez:

— Hallod-e te, kis fehér réce, ébressz fel a gazdádat, beszélni akarok vele. Én vagyok a kesergő leány.

Alig mondja el a leány, hát oda érkezik a fekete király és azt mondja a récének:

— Ne zavard a gazdád álmát! — Rá érkezik reggel.

A fehérruhás leány könyörögni kezdett: — Ne hallgass a fekete király szavára, ezüsttollú kis réce. Ő az én mostoha apám, de rosszat akar. Megátkozott és reggel napkeltekor meg kell halnom miatta.

A kis réce gondolkozni kezdett. És okosabban gondolkodott, mint sok rossz testvér, mert azt gondolta, hogy: a leány is fehér, én is fehér. Ennyiben testvérek vagyunk, tehát szeressük, segítsük egymást.

Ekkor a kicsi réce el kezd sípogni. Fölkelti a rucát, hogy tanácsot adjon.

Réce-ruca összedugják a fejeiket, hogy megbeszéljék a dolgot. A fekete király odaszólt és tanácsot ad, meg sok kincset ígér, ha a legényt nem ébresztik föl reggel.

Azt mondja a ruca:

— Dehogynem ébresztjük! A te leányod olyan fehér, mint mi vagyunk, hát testvérek vagyunk és szeressük, segítsük egymást.

Réce elkezd sípogni, ruca elkezd hápogni.

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Írta: GORKIJ MAXIM.

Most a víz hangos csobogása hallatszott, mintha félelmében vagy bámultában felsikoltott volna. Foma megrendült. Aztán az asszonyok vad és részegítő ordítása hallatszott, a férfiak rémült kiáltása s minden alak, amely a tutajon volt, mozdulatlanul állott egy helyben. Foma úgy érezte, mintha kövé meredt volna minden tagja. A vízen valami fekete tárgy uszott, melyet elborított a tájték.

Ösztönszerűleg dobta magát a tutaj gerendájára, mellre feküdt, kinyújtotta a karját, miközben feje a víz fölé hajolt. Néhány végtelen hosszú porc mult el. Hirtelen hosszú, nedves kéz kulcsolta át a nyakát s sötét, villogó szemek lángoltak föl előtte. Megértette s megismerte — Sasa volt.

A tompa fájdalom, amely hirtelen ért vett rajta, egy percre eltűnt s vad öröm váltotta föl.

Megragadta Sasát, fölthúzta magához, a keblére szorította s csodálkozva nézett a szemébe a nélkül, hogy tudta volna, hogy mit mondjon neki.

Sasa mosolygott.

— Fázom — mondta Sasa halkan s egész testében remegett. Foma boldogan mosolygott, mikor csengő hangját meghallotta, fölemelte s szinte futva ment a tutajokról a szárazra. A leány át volt ázva s olyan hideg volt, mint a hal, de lélekzete forró volt, égette Foma arcát s keblét vad örömmel töltötte el.

— Elkartál emésztetni? — kérdezte s Fomához simult. — Még ráérsz. . . Várj még.

— Ezt jól csináltad — sóhajtott Foma utközben. — Pompás leány vagy.

— Te is jól kigondoltad a dolgot. Pedig olyan csendes embernek látszol.

— És hogy ordítanak még most is, haha!

— Vigye el őket az ördög! Ha megfulladnak, együtt megyünk Szibériába — mondta Sasa, mintha bátorítani és vigasztalni akarta volna Fomát. Sasa reszketett s testének minden rándulására Foma egyre jobban meggyorsította lépteit. A folyam fölül kiabálás, nyöszörgés és segélykiáltás hatott el hozzá. A csendes vízen, a távolban egy kis sziget uszott, melyen sötét emberi alakok szaladgáltak ide-odá.

Az éjszaka most borult rájuk.

Kilencedik fejezet.

Egy vasárnap délelőtt Majakin a kertjében ült, teát ivott s a leányával beszélgetett. Legombolta a gallérját s a cserecsyefa alatt üldögélt. Kezével egyre hadonászott, miközben az izzadságot törülgette a homlokáról s gyors beszédét szinte a levegőbe öntözte.

— Az ember, akinek a gyomra az Istene, gazember és ostoba. Hát nincs már jobb dolog a világon, mint az evés és ivás? Ugyan mivel tartatsz igényt arra, hogy embernek nézzenek, mikor nem vagy jobb a disznónál?

Az öregnek villogott a szeme. Harag és gyűlölség sugárzott belőle, ajka meg-megrándult s arcizmai remegtek.

— Ha Foma az én fiam volna, majd megtanítanám én emberségre!

Ljuba egy akácággal játszott, csendesen hallgatta atyja szavait, miközben figyelmesen nézett arcába — az évek már nyomot hagytak Ljuba arcán s a nélkül, hogy észrevette volna, megváltozott atyjával szemben tanusított modora is. Már nem volt hozzá olyan bizalmatlan, mint azelőtt s úgy vette észre, hogy atyja lényegileg ugyanazt mondja, amit a könyvek, csak éppen

hogy más szavakat használ. Így emelkedett Ljuba előtt Majakin tekintélye, mert a lány önkénytelenül is kezdte többre becsülni azt, amit előszöról mondtak, mint amit a néma betűk beszéltek. Uzleti gondokba merülve, mindig vidáman, mindig bátran járta Majakin a maga útját, s Ljuba látta az ő magányos életét, észrevette, hogy nem könnyű dolog így élni s így lassanként jobban megbarátkozott atyjával. Olykor vitatkozni is kezdett vele, aki mindig becsmérlőleg fogadta érveit. Idővel azonban figyelmesebb és kedvesebb lett leány iránt.

— Ha szegény Ignác az újságban olvasná, hogy milyen gyalázatos életet folytat a fia, már rég agyonverte volna — mondta Majakin, miközben dühösen ütték öklével az asztalra. — Milyen nagyszerűen tudnak ezek leírni ilyen dolgokat. Szégyen, gyalázat!

— Megérdemelte! — mondta Ljuba.

— Nem mondom, hogy nem érdemelt meg. Ugy szídták le, ahogy rászolgált... Kiváncsi vagyok, hogy ki írta?

— Hisz az mindegy... — vetette közbe Ljuba.

— Érdekes... kitűnően van megrajzolva Foma. Bizonyosan ott volt az is, aki leírta és részt vett a komédiában.

— Nem hiszem. Az ilyen emberek nem társalognának Fomával — mondta Ljuba meggyőződéssel, miközben mélyen elpirult.

— Ugy? Szép kis ismerőseid vannak, Ljuba — mondta Majakin dühösen. — Nos, hát ki írta ezt:

— Okvetlen meg kell mondanom?

— Meg.

Ljuba nem akart szólni, de atyja erőlyesen követelte s hangja egyre szárazabb és izgatottabb lett. A leány nyugtalanul kérdezte:

— Nem fogja bántani?

(Folytatása következik.)

Réce-ruca sipogó-hápgóságára fölébred a kis legény. Odaugrik a fekete király és azt mondja:

— Hallod-e, kis legény! Fele országomat neked adom, ha most velem jössz.

Szól a fehérruhás kesergő leány:

— Kis legény, hallod-e? Én szenvedek érte, ha apámra hallgatsz. Inkább engem válaszs, mert én nálam az igazság.

Közbe kiált a fekete király:

— Nálam a fél ország van!

Erre nevetni kezd a kis legény és megkérdezi réce-ruca tanácsát.

Nem lehetett hallani, hogy mit sugtak a kis legény fülébe a réce-ruca, de a kis legény hamar kapta a puskáját és lelőtte a fekete királyt.

A fehér leány elmondotta akkor, hogy a fekete király volt a Sári néni ablakához járó ravas roka. Mindenhol megcsalta, rászedte az embereket és ő, mint elátkozott kesergő leányból lett üli, nem bírta elpusztítani a nálánál fehérebbeket. Pedig azzal átkozta meg a fekete királyt, hogy addig legyen üli, míg nálánál fehérebb madár van a világon.

Most megszabadult az átoktól, mert megholt a mostoha apja, a fekete király.

A kis legény örömmel vette el a szép fehérruhás királyleányt. A királyleány pedig még szívesebben vitte magával a kis récét, meg a nagy rucát, mert azok érdemesek voltak a testvéri szeretet viszonzára.

A vakító fehér réce-ruca most is ott sipogó-hápgó a királyi palota udvarán, hol a kis legény a király és a fehérruhás leány a királyné. Aki nem hiszi, hát járjon a végére, de amig odáérkezik, tanulja szeretni a testvéreit, mint a réce-ruca.

Székelly apó.

KÜLÖNFÉLÉK

Élt egyszer egy ifjú ...

Élt egyszer egy ifjú valamere messze ...
Sugárzó glória fejét nem övezte,
Fel se fészítették kizáró fakesztre,
S valahol egy házba.
Mégis úgy néztek rá, mint új Messiasra.

Teste igénytelen s lelke égbe szárnyal.
Mégküzdött a vésszel, birkózott az árnynyal
S kacagva rontott a sűrű ködön által ...
Könnyű szerrel bírta!
Csenevész lábain mérőföldjára csizma ...

S a jámbor polgárház amíg békén aludt,
Ő megvitta már a sarkányörzött kaput,
Honnán az út Tudás szent országába fut.
Törtetett előre ...
Valami talizmán lehetett az óre!

Keze meg nem rándult, lányoma se véres ...
S mikor már-már elérte a tudás kövéhez,
(Égy rövidke hír is hej be hamar végez!)
Csüggedten elakadt,
— Sebzett szív nem bírja el a sasszárnyakat!

És aki csak látta, és aki ősmerte,
Találgatta, kérdte egész városzerte:
— Miért hallgatott el? Ugyan mi is lelte?
Ugyan mi is bántja ...?

Valahol asszony lett egy szőke kis lányka ...

Élt egyszer egy ifjú valamere messze,
Aki a boldogság országát kereste
És addig kereste, amíg elvesztette.

Balla Ignác.

— **A király orrszarvúja.** Párisban, a Jardin des Plantesban lerombolnak egy épületet, amely az összehasonlító autonómia múzeumul szolgált. A berendezését 1796-ban kezdte meg Cuvier és 1817-ben fejezte be. Az épületet, amelynek egy időben két óriási cethalcsontváz volt a híres nevezetessége, az összeomlás veszedelme fenyegette. Ott volt sok más érdekes látvány között XIV. Lajos orrszarvújának csontváza is. A király annak idején versaillesi menzseriájára hozatta a derék vastagbőrűt, amelynek akkoriban nem igen volt párja Európában. Minden héten egész udvara kíséretében meglátogatta a vaskos állatot. Mikor azután a jeles állat megdöglött, csontváza a tudományos akadémiáé lett. 1793-ban Cuvier alig tudta megmenteni a pompás csontvázat a nép dühétől. Mindenáron meg akarták semmisíteni, mert valamikor „egy zsarnokot mulattatott“.

— **Frédikálás telefonon.** Washington indianai városban két telefonszolgálat van, nagy a versenyzés köztük. Egymás ellen dolgozik a két konkurrens társulat, hogy minél nagyobb számú előfizetőt kapjon. A „Central Union“ nevű társulat azonban alighanem győztes lesz a csatában. Az őlémes társulat ugyanis azt az ajánlatot tette a város összes lakóinak, hogy minden templomban telefonállomásokat állít föl

ingyen s a hitközség tagjainak lakásaival összekötő, hogy így azok telefonon át is meghallgathatják a predikációt.

— **A „gérokk“.** Ostendében a tengerparton sétált nemrégiben egy ismeretes párisi személyiség, egy sport-klubnak az alelnöke s egyszer csak találkozott a belga királylyal, aki ugyancsak kora reggeli sétáját végezte. A király és a klubférfi köszöntötte egymást, mert már Párisból ismerősök és a király meghívta a párisit másnap ebédre. A párisi férfi azonban épp oly zavarba jutott ezzel, mint amennyire örült a meghívásnak. Csak egy napra jött Ostendébe és nem hozott frakkot. Rohant a táviróhivatalba és másnap reggelre mégis megkapta a szükséges ruházatot. Akkor újabb meglepetés ért. Egy udvari hivatalnok néhány percel később tudtára adta, hogy az ebéd nem tartható meg, hanem reggelire jöjjön el. Most már a frakk használhatatlenné vált, mert az ilyen alkalomra az ugynevezett „gérokk“ dukál, amelyet a francia szintén nem hozott magával. Eppen azon töre a fejét, hogy mit csináljon, amikor arra ment egy fogadónak a főpincérje, aki csaknem teljesen új, jószabású „gérokkot“ viset. És csaknem olyan természetű, mint ő. Odament hozzá.

— Bocsásson meg, — mondotta. — Önnek pompás kabátja van.

— Ó kérem, ez csak a másodrangu kabátom.

— Hogyan? Önnek még különb kabátja is van? Hol láthatom?

— Tulajdonképpen senkinek sem szabadna elárulnom: X. urnak köicsönöztem, akit a király reggelire hívott meg. X. ur egy nagyon ismeretes elszázi bankár.

A párisi fiú megkapta a főpincér második számú „gérokk“-ját. És sétál boldogan a tengerparton, amikor elébe kerül egy barátja.

— Hogyan? Ön is itt? Jó napot! Hogy van?

— Köszönöm, Lipót király meghívott reggelire.

— Önt is? Hiszen akkor együtt leszünk.

— Na ez pompás! Hanem, tudja, nagy zavarban voltam, mert nem hoztam magammal „gérokkot“, s ha véletlenül nem ismerem a „polgármestert“, ugyancsak nem tudom, mit csináljak. Tőle kaptam kölcsön. — Csudálatos — gondolta magában — most már hárman megyünk reggelire Lipót királyhoz köicsönözött „gérokk“-ban.

A reggeli elkövetkezett, a király, mint rendszeren, szeretetreméltó volt, de a három vendég ugyancsak nyomott hangulaban szorongott az idegen kabátokban. A vendégek között volt Z. lord is, aki valóság-gal úgy ült ott, mintha nyársra húzta volna, s valahányszor a villát a szájához kellett vinnie, paprikajancsiszerű mozdulatokat tett. A párisi vendég csak nézi s már-már azt hiszi, hogy a lord viselkedése a hagyományos angol feszességhez tartozik, mikor a mellette ülő Lady Z. egyszer csak a fülébe sugja:

— Ah, ha ön tudná! A férjem nem hozott magával „gérokkot“, föl kellett tehát vennie a fogadósát, amely azonban jelentékenyen szűk. Attól tart, hogy a kabát meg fog repedni rajta reggeli közben.

— A 4-ik számú „gérokk“ — mondta a párisi és felkacagott.

A királynak felült a jóízű kacagás s el kellett neki mondani az okát. Akkor aztán az egész asztal nevetett. És akkor bekövetkezett az, amitől a lord félt, a kabátja a nagy kacagás következtében — szétrepedt.

— **A tinta.** Orvosok is bizonyítják, hogy a képződésnek nagy szerepe van a beteg gyógyulásában. A rendíthetetlen bizalom az orvos iránt, az a hit, hogy ő segíteni fog, jelentékenyen befolyásolja a gyógyulást. A képződésnek tehát nagy szerepe van, amit igen hatásosan illusztrál a következő eset. Egy fővárosi ügyvéd rettenetes fogfájással feküdt le a minap este. Ide-oda hánykolódott az ágyában, de nem tudott aludni, nem engedte a kínzó fogfájás. Jajgatására fölébredt a felesége, aki azt tanácsolta neki, kenje be az arcát sósborszesszel, az ha nem mulasztja is el, mindenesetre enyhíteni fogja a fájdalmát. Megmondta az asszony, hogy a sósborszesszel az ablakdeszkán áll. Az ügyvéd sötétben kitapogatta az üveget, a folyadékkal bedörzsölte az arcát, a fájdalom valóban megszűnt és az ügyvéd ugyancsak aludt. Reggelre a feleségének a jajgatása verte föl álmából. Az asszony majd sírt, majd nevetett és jó időbe telt, míg az ügyvéd megérthette, hogy az arca ott, ahol bekente, egészen fekete, hogy fekete az ágyamú is. Szóval, hogy az este a tintásüveg akadt a kezébe és tintával dörzsölte be az arcát. De hát a tinta is eltüntette a fogfájást, azaz, hogy a képződés.

— **Hála a sors iránt.** Hamard, a párisi titkos rendőrség felügyelője, a minap egy kis dobozt kapott a postán. A dobozban egy drágakövekkel kirakott arany pillangó volt. A küldeményhez egy levél volt

mellette, amelyben a névtelen levélíró arra kéri a rendőrtisztviselőt, hogy a kincset juttassa vissza tulajdonosához, Rejane asszonyhoz, a híres művésznőhöz.

— Fogadalmat tettem, hogy ha az oceaón át jutok, a nélkül, hogy az életemet elveszítsem, úgy valami jótétet viszek véghez — ezt írta a bűnbánó ember. — Nem fejezhetem ki a hálámát a védőszentem iránt méltóbban, mintha ezt az ékszeret visszaküldöm.

Rejane asszony tulbaldog volt, amikor visszakapta a rég elveszettnek hitt arany-pillangót.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, augusztus 16.

Gabonauzlet. (Reich Jenő és társa jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás e héten hirtelen megváltozott. A múlt heti száraz és meleg időt hűvös és boros napok váltották fel, melyek csökkenő hőmérsékletükkel erősen az őszre emlékeztettek. E mellett az ország számos vidékén kisebb-nagyobb-mérvű zivatarok állottak be, melyek azonban, úgy látszik, a talajnak nem adták meg a kellő nedvességet. A tengeri, köles és gumós növényekre a csapadék mindenesetre előnyös volt és a röviddel ezelőtt megjelent hivatalos termésbeesés is a növény továbbra kedvezőbb fejlődését reméli, általában azonban a tengeri eddigi erős visszamaradottsága felől panasz-kodnak. A cséplési munkálatok szakadatlanul folynak és a terméseredmény hivatalosan buzában 44,861,000 mm. (tavaly 33,728,000 mm.), rozsbán 13,595,000 mm. (tavaly 11,972,000 mm.), árpában 12,735,000 mm. (tavaly 10,901,000 mm.), zabban 11,552,000 mm. (tavaly 9,882,000 mm.) becsültek.

A külföldi piacokon az irányzat nem volt egyöntetű. A fogyasztás azonban nagybőrra tovább is tartozkodó. Amerikában a piacok a hét első felében továbbra is lanyhák voltak, egyrészt az európai impulzus nem volt kielégítő, másrészt az időjárás alakult kedvezően és az aratási kilátások szintén jó eredményről szóltak. A megjelent hivatalos beesés azonban nem felelt meg a várakozásnak. A buzahozam ca. 100 millió bushellre kisebb, mint az előző évben és a tavalyi 748 millió bushell ellenében ez idén 663 millió bushellre becsültek. E mellett a minőségek sem kielégítőek. Tengeri ellenben valóságos rekordtermést ígér és a hozam 2560 millió bushell tesz ki az előző év 1522 milliója ellenében. Ezen cikk iránt tehát lanyhaság mutatkozott, de később a látható készletek csökkenése folytán tengeri ismét szilárdulások indult. A francia és angol piacok csak csekély változásnak vannak átvette, mivel a tengerentuli impulzusok voltak mérvadó. Németországban pedig a jobb kereslet és hűvös idő folytán a német szilárdulások az irányzat.

Nálunk az érdeklődés kenyérmagvak iránt kezdetben élénk volt, az árak emelkedtek, míg takarmánycikkkel gyenge forgalom mellett alig tartottak. A hét végével azonban általában lanyha az irányzat.

Buza az egész hét folyamán élénk vételkérddel találkozott. A malmok, melyek nyersáru-készletek hiányának, erős vásárlási hajlamot tanúsítottak, annál inkább, mert e hóra is nagyobb lisztzállítási kötelezettségek vannak és így prompt áru épp úgy, mint későbbi határidőre szóló szállítási áru is későbbesen talált vevőre. A kínálat ennek ellenében várakozások aluli maradt és a tulajdonosok nem tanúsítottak különösebb eladási hajlamot. A kezdetben változva álló árak így emelkedő irányzatot követtek és nagyobb forgalom mellett az árak ca. 25 fillérral emelkedtek. A hét vége felé a kínálat egyébként tételekben augusztusi és szeptemberi szállításra már bővebb volt és könnyen is volt elhelyezhető. Külföldi számlára ugyancsak nagyobb mennyiségekben és különösen sárgás színű áruban Csehország részére volt forgalom. A hét végével az irányzat azonban ellanyhult és az árelőny nagyobb része veszendőbe ment. Az e heti össziforgalom 230,000 mm., a hetihozatal 132,000 mm., melyből 16,000 mm. ment tovább.

Rozs e héten is csak gyengén volt kínálva. Kezdetben a kereslet még gyenge volt, utóbb azonban megélénkült és így a helyi fogyasztás, mint elszállítási célokra jó érdeklődés mutatkozott. Az árak így körül 10 fillérral magasabbak és minőség szerint 6.—6.15 korona, prima áruban 6.20 koronáig, jeruzsálem helyben és helybeli paritásra. Nyirvidéki áruban a kínálat szórványos, míg a kereslet e származékok iránt élénk. Debreczen-Nyiregyháza paritásában 6.50—6.55 koronát fizettek. A hét végével az irányzat e cikkben is lanyha és az árak 5.—10 fillérral csökkentek.

Árpa (akarmány- és hántolási célokra) ugyancsak, mint hízaloknál jó érdeklődéssel találkozott és az árak mérsékelt kínálat mellett 10—15 fillérral emelkedhettek. Minőség szerint 6.20—5.55 koronát fizettek. Malátá és sörárpaiban állomásokon átvéve export-célokra a hét elején még jó kereslet mutatkozott, különösen világos színű erőteljes árpák iránt, míg a hét vége felé a vevők száma megcsappant és várakozó álláspont észlelhető. Merkantil áru egyébként is kevés érdeklődéssel találkozott. Jégyszemek

Színházak, szórakozó helyek.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. augusztus hó 17-én.
Déltűn 4 óraker mérsékelt helyárakkal.

A sport.

Este:

Déliabók hazája.

Irta Lovász János.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

FOVÁROSI NYIRI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. augusztus hó 17-én.
Déltűn 3 óraker félbelyárakkal:

A tücsök.

Népies színmű 5 felvonásban.

Este:

Tűz a leánynevezőben.

Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

VÁROSLIGETI NYIRI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. augusztus hó 17-én.
Déltűn 4 óraker:

Ujházi Ede mint vendég.

Cifra nyomorúság.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Csiky Gergely.

Este:

Ujházi Ede mint vendég.

Párisi szegények.

Színmű 7 felvonásban
Kezdeté 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató
Nagymező-utca 17.

A pompás

megnyitó-programm.

Kezdeté 8 óraker.

Jegy előváltathó 10-15i 8-ig a színházi pénztárnál.

A télkerben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara.

Még csak rövid ideig!

CIRKUSZ GARRÉ OSZKÁR

(az állatkertben).

Ma, vasárnap 1902. augusztus 17-én

2 nagy diszeladás 2

déltűn 4 és este 7 és fél óraker.

Fellépnek:

Shadows testvérek parterre gladiatorok

Non plus ultra az ugnevevési kitérő-kifély

Mr. HARDEEN

valamint Armando, a nagyszerű bohóc.

Szívro kerül először:

A délafrikai háboru.

Nagy kiállításos némajáték, nagyszerű balettelbötéttel.

Ős-Budavára.

Ma kapunyitás 4. u. 3 óraker.

Nagy népnépevény

a szokások szórakozásokkal.

A nagyszínpadon 2 diszeladás

a déltűnán gyermeknek belépő nem fizetik.

Remek, egészen új varieté-műsor.

The Wortley's, villamos zenéi jelenet,

D'Arto's, francia duett, Steinhartd feltépte

stb. stb.

A magy. kir. honvédezeknek hangversenye.

Pazar kiállítás.

Ma nagy tombola! Minden sorajegy nyer!

Lovász és számos más szórakozás.

Belpóspíj 60 fillér. Gyermekjegy 20 fillér.

Kedvezményes jegyek minden közésben.

NÓI

KEZIMUNKÁK

hímző, kötő-, horgoló-pamutok és szelymek,

Bérczi D. Sándor

kézimunka nagyiparosnál

Budapest, Király-u. 4.

224 oldalú képes Árjegyzéknek

Victoria-árjegyzék

224 oldalú képes Árjegyzéknek

22000 értékű kézimunka-rajzzal

ajánlat a Budapesti Napló vi-

deki előfizetőinek ingyen és bér-

mentve küldöm. Hímező-árjegyzék

6 kor., Pónt-Lace-munkák és a többi tartozó összes anyagok

Kitűnő találmány!

Szabadalmazott

férfi-ing,

melynek nyakbősege önmagától szű-

kebbre vagy bővebbre szabályozódik.

Kívánatra árjegyzékkel szolgálunk.

Cs. és kir. szab. főherceg-mű-készítők

Vértés és Sebestyén

Budapest, IV., Múzeum-körút 15. sz.

a kir. műgyegetemmel szemben.

Elismert fényképező készülékek

Lechner zseb-camerája, reflex-camera, ko-

da-kok, 077- és Steinheil-objectivumokkal is,

fény-látószerek, tervező-készítők iskolái

és magánhasználatra. Szárító-lampek, másoló-

papír és mindenféle vegyszer Állandóan

friss minőségben. Szótárszámokkal

Lechner fényképezési lapjából a "Phot. Mit-

theilung"-ból, valamint árjegyzéket ingyen

küld

R. LECHNER (With. Müller)

cs. és kir. udv. fényképezési cikkek korenk.

Fényképezési készülékek gyára. — Másoló-

intézet amalförök részére. Bécs, Graben 31.

Halogban

HECHT BANKHÁZ
Budapest, Ferenciek-tere 6.
Fiók: —
Erzsébet-körút 32.

GRAZ. GRAZ.

Hotel „zur goldenen Birne“

a város közepén, a Meran-park átellenében, legzebb

Ne vegyen senki hangszert,

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneakadémia és cs. és kir. katonai zenekarok szállítója legújabb képes

SECESSIO-SZÁLLODA

harminc elegánsan berendezett szobával,

Budapesti Róser-tanintézet

Ötvenedik évfolyam. Tanulók száma 16135.

Verő Adél

a magas miniszterium által engedélyezett polgári leányiskolával kapcsolatos internátusa

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 10. sz., I. emelet 1.

Leánynevelő és tanintézet

Rákospalotán

nyilvánossági joggal felruházva. All 4 elemi és 4 polgári osztályból. Kitűnő tenezők.

BUTOR

nagy választékban rész-
letre és készpénzért a leg-
olcsóbb gyári árakon

Zsebórák

5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók

Hirdetmény.

Mérsékeltáru menettér-
jegyek kiadása Turinba a
nemzetközi iparművészeti
kiállítás alkalmából.

John Fowler & Co.,

Kelenföld

ajánlják legújabb és legtekintélyesebb szerkezetű

Szent István-napi

szenzációs bluz kiállítás rendezek.

Felső Kereskedelmi Iskolánál,

maláta kávé

MINDEN FÜSZER ÜZLETBEN KAPHATÓ

Hevény vagy idült bujakór bántalmak
 egy körválykór, borbajok, reuma, (dizag, fekélyek stb.) és a romlott vértől származó egyéb bajoknak, mint migrigyanat, reumatizmus a száj és gége gyűrdésel, dagasztat, enostás, tehetetlenség és mindenféle szerzett vagy örökelt bujakór bántalmak esetében, a legmegelőzőbb és minden gyógykezeléssel dacoló betegségtől biztos és gyökeres gyógyulást nyújtják.

Dr. Olivier vértisztító piskótái
 melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak előfodva.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert mely számos kitüntetésben is részesült.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.- kor., egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 10.- kor. Minta és prospektus rendeltetésre áll.

Főraktár: Török József gyógyszerára Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

6-ért 6.-ért. Utólrétegetlen gyémánt fekete-acél gyöngött-remontoir
 szépség és jószág tekintetében az én valódi svájci precíziós szerkezettel (három évi jótállás) szabad, belső mutatógázlással, opálfényű óráslappal, a foglalat, mutató, korona, valódi double arany. Ezen órák elegáns kiállításnak miatt nagy keresletnek örvendenek és mind ki szívesen hordja.

Az csomagolással együtt 6. frt. Gyöngött fekete acél női-óra nyitott igen finom kivitelben 7. frt. — Ez órákhoz illő férfi- és női double arany láncok legelőbb 1.50 frt. Valódi nikkell-remontoir-óra 3. frt. — Valódi ezüst-remontoir-óra duplévaldelő 5 frt. — Szétkillés utánvétel. Nemetsző kiszereltetik vagy a pénz visszacsadatik, ezért nincs kockázat.

Keresztény cég. Alapított 1880.

Spiering Josef, Wien, I., Postgasse 2/I. Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyűrűkről stb. ingyen és bérmentve.

Haris, Zeillinger és Tsa a „Kék csillag”-hoz ajánlják
 fiu- és leány intézeti fehérneműket a legolcsóbb árakban.
 Vászon- és fehérneműüzletünk kizárólag:
 Budapest, IV., Váci-utca 16.

Férfiak ingyen kapnak
 egy legújabb találmányú gyógyszert, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki ezíránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalokri kihágások miatt neki betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszerrel felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerttel a baj odanaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalokri kihágások miatt neki betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szűkségelnek, és csodálatosan gyógyítja az óvek óta tartó betegségeket. Óregék és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut”-nak alanti címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelős miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Ha hirdetni akar
 lépjen velünk összeköttetésbe. — Képesek vagyunk az újságok eredeti ariáiból a legnagyobb engedményt kieszközőlni, elvállaljuk a legkisebb megrendelést is, mit a legnagyobb gondnal és gyorsan végzünk, és gondoskodunk a hirdetések kedvező elhelyezéséről. A mi

apró hirdetéseink,
 melyek hetenként háromszor a „Neue-Freie Presse” és a „Neues-Wiener Tagblatt”-ban jelenik meg, a legolcsóbbak

hirdető organum
 vétel és eladásnál, helykiírásnál, hely-, társ- és közvetítő-ajánlatoknál; vállalkozásoknál való részesevésnél stb.

Árajánlatok és felvilágosítások teljesen díjtalanul.

M. DUKES utódai
 Max Augenfild & Emerich Lessner
 hirdetési iroda
 BÉCS, I., Wollzeile 9. szám.

Budapest, Károly-körút 12. KOHN HEILMANN ÉS FIAI
 Cs. és kir. udvari szállító.
 Budapest, Károly-körút 30. KOHN HEILMANN ÉS FIAI

Iskolai öltöny
 a legjobb tiszta gyapjuból a legolcsóbb szabott árral ellátva a legnagyobb választékban kapható

KOHN HEILMANN ÉS FIAI
 az „ANGOL SZABÓ”-hoz címzett legnagyobb férfi- és gyermek-ruha áruházában
 Budapest, Károly-körút 12. szám.

Párisi kiállítás: Arany érem:

FERNOLENDT
 cipő-fénymaz, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a börtartósságát fenntartja.

Alapított 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

Koksz eladás.
 Ezennel van szerencsénk nyilvánosságra hozni, hogy
 1902. augusztus 16-tól kezdve további intézkedésig
 a diókoksz és I-rendű koksz árát 3 kor. 28 fillerre szállítottuk le 100 kg.-ként ab gázgyár Budapest-Józsefváros, Ferenczváros és Buda. Szállításért és berakásért, legalább 1500 kgros szállítmánynál zsák nélkül 20 fillert, és zsákban 250 kgrtól feljebb 28 fillert számítunk 100 kgonként. Budapest, 1902. augusztus 15.

A budapesti gázgyárak helyi igazgatósága.

67687. I. 902. szám.

Árverési hirdetés.
 (Tölgyfatömeg eladásoknál).

A nagybányai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó laposbányai m. kir. erdőgondnokság alábbi vágásterületein kihasználható tölgyfatörzsek eladására zárt írásbeli ajánlatok utján való **versenyárnyalás** hirdetik, melyre az ajánlatok **1902. évi szeptember hó 3-án d. e. 11 óráig** fenti főerdőhivatalhoz nyújtandók be.

Fehérszéki vágástér:

„C.” ü. o. II. vgs. 9. tag 9' / 2. osztag, 2-9 k. holdon 373 drb tölgytörzs, kikiáltási ár	2981 K. 60 fill.
Fatömeg 140 tm. ³ tölgyépületfa, 417 ürm. ³ tölgytüzifa, bánatpéncz 10' / 10, azaz	298 K. — ”
„C.” ü. o. II. vgs. 10. tag 15' / 2. osztag, 18 k. holdon 2448 drb tölgytörzs, kikiáltási ár	2890 K. 40 fill.
Fatömeg 1291 tm. ³ tölgyépületfa, 3193 ürm. ³ tölgytüzifa, bánatpéncz 10' / 10, azaz	2890 K. — ”
összesen 20-90 k. holdon 2821 drb. tölgytörzs, kikiáltási ár	31884 K. — ”
1431 tm. ³ tölgyépületfa, 3610 ürm. ³ (2527 tm. ³) tölgytüzifa, bánatpéncz 10' / 10, azaz	3188 K. — ”

Az ívenként egy koronás okmánybéllyeggel és fenti bánatpénzzel vagy annak állampénztárba történt letételéről szóló nyugta esatolásával ellátott ajánlatban a megajánlott holdankénti, illetve összes vételár számokkal és botukkel tisztán és olvashatóan kiírandó, egyben nyíltan és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a tárgyalás alapjául szolgáló általános árverési, valamint az ezekhez fűzött szerződési feltételeket ismeri, magát azoknak feltétlenül aláveti.

Az árverési s szerződési feltételek a fenti főerdőhivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők; kívánatra azok elküldhetők és ugyanott az eladás tárgyát képező faeladás tárgyát képező fakészletek iránt is felvilágosítás szerezhető.

Oly ajánlatok, melyek elkésvé nyújtanak be, az előírt bánatpénzzel ellátva nincsenek vagy pedig a megállapított szerződési részletes feltételektől eltérő kikötéseket foglalnak magukban, figyelembe vételnél nem fognak.

Az ajánlatok kelendő lepecsételt borítékban a nagybányai m. kir. főerdőhivatalhoz nyújtandók be s következő felirattal látandók el: „Ajánlatok az 1902. évi 67687. I. számhoz.”

BUDAPESTEN, 1902. év augusztus havában.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Nélküldözhetetlen minden háznál, a hol nagyobb Lexikon nincsen:

AZ ATHENAEUM KÉZI LEXIKONA.

A tudományok encyclopédiája, különös tekintettel Magyarországra.

Szakkérelfiak közreműködésével szerkesztő:
Dr. ACSÁDY IGNÁC.

Két díszes félbörkötésben 20 korona.

Az Athenaeum Kézi Lexikona az emberi tudomány és ismeret összes ágait fölleli. A Kézi Lexikon első sorban magyar olvaók számára készült s minden részében, egész tartalmában magyar.

A Kézi Lexikon kiállítására rendkívül fényes, 16 remek színes melléklet, 32 térkép, 84 kétdarabú fekete kaptábla és 14 táblázat díszíti.

A Kézi Lexikon összesen 120 ívet, vagyis 3840 hasab szöveget tartalmaz s ugy mint önálló encyclopédia, valamint a német Lexikonok kiegyezítése gyantán is nélküldözhetetlen olvasó áru ismerettárt képez.

A nagymélt. vallás- és közokt. miniszterium által az iskolának, a nagymélt. belügyminiszterium által a községeknek beszerzésre ajánlja.

Kapható az ATHENAEUM kiadóhivatalában Budapest, VII., Kerepesi-ut 45., valamint minden könyvkereskedésben.

Az „ANGOL KIRÁLY” Budapesten

KLEIN és SCHWARCZ férfiszabók áruháza megnyitott.

LONDON legnagyobb férfidivat áruháza mintájára berendezve az angol koronázásakor feltűnt divatos ruhák szerint.

Ferfi osztály! Fiu osztály! Gyermekek osztály! Külön mérték osztály!

Angolország és Skót legfinomabb szövét különlegességei.

KÁROLY-KÖRÜT 16. szám.

Butor!

Saját készítményű divnyok, ottománok, szalagarturák, affric- és löszarturások valamint sodronyágybutók, előadó- és hátsóbutók, ingorák, asztrónok, ágrak, függőlámpák és konyhaberendezések, jó, azúll kiválóan előnyös részletfizetésre is jutányos árban kaphatók. Tisztelettel, papok, katonatisztek, tanítók és jegyzők kedvezmény-ményben részesülnek.

Náthán Ignác
butorőrként Budapest, VII.,
Erzsébet-körút 23. sz.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszünjék. Kell tenni valakinek, a ki a fiataloságot a neki előttről jókaraival, öszintén és behatóan felvilágosítsa, kell tenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait báran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhatják. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek alapszavasolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki előre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyenmagasos hivatású és erre való Dr. Palóc v. kórházi orvos, specialista országos hírű intézete (Budapest, VII. Kerepesi-út 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint a nő) neki előttről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koragyógyoktól, lelki kínjai megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegnek biztos és teljes eredményt használó gyógymóddal fogva a monarchiában utóré és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposa az ő gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palóc az ő specialis gyógymódjával még a legelhangyoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, húgyvese-, hólyag-, ideg- és hátergő-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbjait, magömlést, egyptingűt, férfierőt (impotenciát), aranyeret, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen okból fogva személyesen nem jöhet el, akkor szivesen adnak leveles kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszbélyeglet kell mellékelni). A gyógykezelés befolyásolást után a leveleket előfizetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges specialis gyógyszerekről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palóc önmaga és egyéjli végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).
Cím: Dr. Palóc v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-út 10.

Asztalos és kárptézott legjobb minőségű szülőgépeket hi-talfeleggyűzők. Árfelemezés nélkül minden stílusban beazerozhatik.

BUTOR

részletfizetésre
Schwarz Lipót és Testvére
kárptómester és butorkereskedők butorházában
Budapesten, VII., Hársfa-utca 37. sz.
(saját házukban) Wesselényi-utca keresztezésénél.

Fizetési feltételek:
100 kor.-tól 200 koronáig havi részlet — — — — — 10 kor
200 — 300 — — — — — 15 —
300 — 400 — — — — — 20 —
Készpénzfelvételben 10%, csomagolási díj 2%. Képes árjegyzékért 60 fillér fizetendő, mely összeg asárjegyzékért visszatérítetik.

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal
Budapesten, Hold-utca 19. sz.
Az intézett 25 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érttségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni.

A pövendékek lehetnek bennlakók, felkiosztosok és bejárók. Ertesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

CS. ÉS KIR. UDVARI HANGSZER-GYÁR

BUDAPEST, VII., KEREPESI-ÚT 36. SZ.

Zongora és Pianinók

legkiválóbb gyártmányok 300 frttól feljebb.
Zongorát, pianinót, harmóniumot vagy ezimbalom kölcsönzünk havi 5 forinttól feljebb.

Javitásokat és hangolásokat

legkiválóbb szakmunkások által végeztetünk.

Családi hangszerek

u. m. INTONA, ARISTON, stb. 10 frttól feljebb

Fonografok 10 frttól feljebb.

Eredeti EDISON-FONOGRAFOK 50 frttól feljebb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve, minden cikkből külön kérendő.

Titkos betegségek szakorvosa

gyógyul, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást okozó szerszerekkel, 20 éves kórházi és magán-gyakorlati tapasztalataival fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvosudor
szülő- és nőgyógyászati és szifilisz foglalkozást avar nélkül mindennemű barmly régi káros

Nemi betegségeket

ugymint húgyvese-folyást, hólyag- és vizelet-bajokat, bujakóros sebeket, syphilisz, ömfertőzéstől eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(impotencia)
megelőző biztos eredményt gyorsan a legújabb módon.

Rendelés-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-út 14. sz. L. e.
Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.
Külön váróterem: Kétszobás és kizárta.
Levelekre rögtön válasz.

Nagy árakéztetem, valamint azon körülmény, hogy munkásaimat foglalkoztatassam, arra kését, hogy készletet minden árban eladjam. Kész vagyok árjegyzékemet, melyhez az ön érdekét szem előtt tartó levél is csatolva van, bárkinek egy helyben, mint vidékre, ígyve és bérmentve beküldeni.

Nőknek:

Fekete v. barna bőrből, fűző	frt 3.-
Fekete v. barna bőrből, gombos	3.50
Fekete v. barna legfűző, box, Dobby	3.50
Lakk, kutyú v. chaux-bőrből, fűző	2.50
Lasting, cugos 2.60. Lasting, rogata	2.50
Fekete v. barna házi-cipő szegelt talppal	1.20

Uraknak:

Borjúbőr, cugos, egy darabtól	frt 3.-
Borjúbőr, beoszt, elegáns	3.50
Kenyűbőr, chaux v. lakk	3.40
Fekete v. sárga, fűző	2.50
Pincórtipő, fekete v. barna bőrből, elől cugos	1.30

AGULÁR DÁVID

cipőgyára
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 6. sz.
a-New-York palotával szemben.

SZINETÁR és VELENCZEI

Budapest, IV., Koronaherceg-utca II. szám, a főpostával szemben.

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönséget és kedves ismerőseinket cégünk női divatkelme-ujdonságainak és fehérnemű különlegességeinek szíves megtekintésére tisztelettel meghívni.

Kiváló tisztelettel

Szinetár és Velenczei.

Üzletnagyoobbítás

miatt az összes raktáron levő nyári cipők mélyen leszállított árak kaphatók. No miután az a senki e kedves alkalmat mert így olcsónnan juthat saját kényelméért, a közeljövőig pedig:

2000 pár föltűnő elegáns gyermekcipő 1 főtől följebb férfi: Legdiv. és legújabb Derby borjábőr-bakancs . . . 3.50
 Fekete vagy sárga bagaria, fűző vagy csipő . . . 3.20
 Gombos, fűző vagy csipő, szalon-lakkból, női 3 50, férfi . . . 4.—
 Férfi v. női fűző cipő, amerikai boxbőrrel, igen csinos . . . 3.50
 Chevaux cipők 5.—, box vagy lakk, angol bakancs . . . 4.50
 Fűző vízbőrrel 3.20, betűtös vagy sima borjábőrrel . . . 3.—
 Női: Fekete v. sárga zerge fűző v. csipő 3.—, gombos . . . 3.30
 Csipő v. fűző boxbőrrel 3.50, chevi fűző 4.—, gombos . . . 4.50
 Lakk, kivágott 1.50, keresztcsattal 2.—, regatta . . . 2.50
 Fekete vagy sárga, fűző vagy gombos félcipő . . . 2.20
 Ebbelatin csipő 2.50, regatta . . . 2.—

Árjegyzék, csomagolás és szállítóléví ingyen. Nem megfelelő kicserélek. — 10 forinton fölül bérmentve.

DÓCZI M.

Budapest, Kerepesi-ut 10. sz.

— Ered. párisi —
hygienikus **Hans Dostal**
≡ árukat ≡
Bécs, VIII/2. Lerchenfelderstr. 62. Prémiumdíjnyerő 1, 2, 3, 4, 5 frt. székfűző-titoktartás mellett. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Brewer Vilmos János Londonban a 12257. számú

„Újtások automebil járműveken“ című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárokkal össze-kötöttetés keres; szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szívesen szolgál bővebb felvilágosítással.

KELEMEN ÉS TÁRSA szabadalmi ügyvivő Ireda Budapest, Royal-szálloda B.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hűleles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmegelőbbben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

gyógyosfolyásokat és sokakat, az énfertőztetés utó-baját, az egyengült férfierő, magómelesek, a bujakor utokóvátkozoményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magzatlanag egyik főokozója és börtbetegségeket gyógyít új gyógyszerrel, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészet-tudós, volt osztrák kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolhatik és gyógyszerrel is gondoskodik.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető NÉPSZERŰ ÜTMUTATÓ (már a 15-ik kiadásban megjelent) a neml betegségeket és ezek ószszorú gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 3 frt 50 kr., most csak 20 kr. A könyv jól besomagolva lesz elküldve, 1 frt kiküldése mellett bérmentve vagy 30 kr. utánvét mellett.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET

vasúton és hajón, az átrakodás és csomagolás megtakarításával, olcsóval az átutazókhoz.

Shabadalmazott Butorkocsi-val
Caro és Jelinek szállítók,
Budapest, V., Arany János-a. 34.

Előkészítés alatt:

A MAGAS CS. KIR. KERESKEDELMI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSA MELLETT MEGJELENIK EGY

TELJES • ÉS MEGBIZHATÓ CÍMJEGYZÉKE EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.

„Osztrák Központi Katasztere“

az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, összeállítva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett ipari kataszterek hivatalos adatai alapján.

I. kötet Bécs tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára kötve 13 kor.

II. kötet Alsó-Ausztria tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára kötve 14-60 kor.

III. kötet Felső-Ausztria és Salzburg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 11-80 kor.

IV. kötet Stájerország tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára kötve 10 kor.

V. kötet Karintia és Krajna tartalmaz circa 33,000 üzemet bolti ára kötve 8 kor.

VI. kötet Tengerpart és Dalmácia tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára kötve 6-60 kor.

VII. kötet Tirol és Vorarlberg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 12 kor.

VIII. kötet Csehország (2 rész) tartalmaz circa 273,000 üzemet, bolti ára kötve 32 kor.

IX. kötet Morvaország és Szilézia tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára kötve 25 kor.

X. kötet Gácsország és Bukovina tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára kötve 27 kor.

Teljes ár 160 korona.

A teljes mű (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át kapják engedményül.

Kimerítő prospektusokat ad a

Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster
Wien, IX., Hörlgasse 5.

Egyedül valódi angol Balsam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegésségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyeitálma alatt áll.

Ezen balsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és melinek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarhust és köpetkivárást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitiűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglélezt. 4. Megelőző gyorsan gyógyít gyomorgröcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti hypocondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitiűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájonéknél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőgést, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden seb, ugymint bőrpörénés, sipoly, szemölcs, egesi seb, fagyott testrészek, rüh, kossz és kiütések, megszünteti továbbá a fűfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fűfájást stb. Tessedk mindig vigyáznál a zöld apaca-vedjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óv-szer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monar-chia minden postállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizése mellett.

Miért szenved? mikor önnök a biztos gyógyulásra a legregebbi sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használhatók; a gyermekágyasok melibajánál, a tejelválasztás akadályai-nál, melikoményedésnél, vörhenyénél, mindentel régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sósás, dagadt lábaknál, sőt eoztszúnál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegterestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle dagant, kinyóvá, karbunkulus, új köpzdődmények valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, helyag-nál, menőstől kisebesedett lábaknál. Egett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegekt fekvéstől eródt sebeit, a nyakon támadt dagantot, vérdaganatot, fűlbajt és a gyermekok sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beiktűdése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaküldéssel és szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Minden-kit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyáznál, hogy minden tégelyen a cég: „Orangyal-gyógyszerár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ betűjeve legyen.

E két gyógyszerében föltűnőmulhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál erősebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legelőbb az orvos meg-érőszkötőig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legelőbb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amólettel teljesen ártatlan, világhírű termék, melyek-nök minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismórtott védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszerár. Pregrada Rohitsch-Sanerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittobach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

